75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 117. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 21, 1968 No. 117. VOL. LXXV

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ УЖЕ В ЛИПНІ ЦЬОГО РОКУ ВІДВІДАЄ ФІЛЯДЕЛЬФІЮ, ШИКАҐО, СТЕМФОРД ТА ІНШІ УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ В ЗСА

Філядельфія. В середу 19-го червня ц. р. одержано тут з Митрополичої Канцелярії радісну вістку, що Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф прийняв запрошення Української Католицької Ієрархії в ЗСА і вже в липні цього року відвідає Архиєпархію у Філядельфії, Єпархію св. Миколая в Шикаґо та Єпархію в Стемфорді й інші українські громади в Америці. Точний реченець тих радісних відвідин і місцевості, де відбуватимуться зустрічі, як і програми цих зустрічей будуть своєчасно подані до загального відома.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 20. червня, 1968

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ КЛАРК М. КЛІФФОРД вислав листа до голови Сенатської Комісії Збройних Сил сенатора Ричарда Б. Расселла, в якому його повідомляє, що Департамент Оборони плянує розміщувати протиракетну зброю, яка мала б охороняти ЗСА проти ворожих далекосяжних ракет. На цю ціль Уряд вже запроєктував початкову суму 227 мільйонів дол. Представники обидвох партій в Конгресі є проти цього пляну, бо гадають, що ця протиракетна оборона тепер не потрібна. Вона тільки могла б спричинити перегони в атомовому зброєнні, бо тоді і СССР буде продукувати протиракетну зброю.

КОНҐРЕС ЗАКІНЧИВ ДІЇ В СПРАВІ ФОНДІВ на космічну програму 18-го червня, коли Сенат схвалив на цю ціль 4 більйони дол. Уряд домагався на цивільну космічну програму 4,377 більйона дол.. Палата Репрезентантів зменшила цю суму до 4.03 більйона дол., Сенат зменшив її ще більше, і тепер обидві Палати вирішили, що на шивільну космічну програму в році, що зачнеться 1-го липня 1968 року, можна буде видати тільки 4 більйони дол. В цьому фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1968, видатки на космічну програму становлять 4.5 більйона дол.

БАНЧ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ БОРОТЬБУ проти расових обмежень довести до кінця та щоб зліквідувати міські нетри у великих міських метрополіях. Головний підсекретар в Об'єднаних Націях негритянського походження Ралф Дж. Банч, промовляючи на закінченні шкільного року в коледжі в Квінсі в Ню Йорку домагається, щоб боротьбу проти расових обмежень та проти вбогости по містах вести з такою енерґією та такими коштами, якими ведеться війну у В'єтнамі. Міські гетто, казав Банч, треба замінити на терени волі. На війну у В'єтнамі видається 30 більйонів дол. річно, що можна її за таку суму зробити для поборювання убозтва в цій країні, питається Банч.

РОДИНА ПОКІЙНОГО СЕНАТОРА Роберта Ф. Кеннеді просить, щоб на Крайовій Демократичній Конвенції в Шикаґо відбулося поминальне Богослуження за душу вбитого сенатора. В цій справі звернувся до голови Крайового Демократичного Комітету Джана М. Бейлі секретар покійного сенатора Кеннет О'Даннелл. Бейлі заявив, що меморіяльна Богослужба повинна відбутися також і за вбитого негритянського провідника о. д-ра Мартина Лютера Кінґа. Д-р Кінґ був вбитий 4-го квітня у Мемфісі, Теннессі, а сенатор Кеннеді 5-го червня в Лос Анджелесі.

НЕ БУДЕ НОВОЇ БЕРЛІНСЬКОЇ КРИЗИ — заявив західньо-німецький міністер закордонних справ Віллі Брандт на пресовій конференції після того, як він вернувся з 8-годинної розмови з совєтським амбасадором у Східній Німеччині, Пйотром Абрасімовим. Про подробиці тієї розмови він звітував тільки канцлерові Куртові Кізінґерові, міністрові всенімецьких справ Гербертові Венерові та амбасадорам ЗСА, Британії і Франції. Загострення ситуації прийшло внаслідку нових труднощів, що їх робить комуністична Східня Німеччина щодо комунікації між Західньою Німеччиною і Західнім Берліном. Але уряд Західньої Німеччини не хоче обмежувати можливості подорожі осіб з Східньої Німеччини, ані не хоче перевести торговельні санкції.

У ФРАНЦІЇ ВІДНОВИЛИ СТРАЙК робітники державної фабрики автомобілів Реноля та приватних автомобільних фабрик Сітроена, Пежо і Берліє. Зрештою ніде у Франції вже не страйкують. Новий міністер фінансів Моріс Кув де Мюрвіль, недавній міністер закордонних справ, заявив, що треба буде двох років, щоб надолужити втрати, що їх зазнала Франція внаслідку генерального страйку. Опити громадян виявили, що комуністи втратять у парляментарних виборах, які відбудуться найближчої неділі, та що партія де Голля дещо зискає.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ВІДКИНУЛА заклик президента Джансона до тіснішої співпраці ЗСА і СССР. Автор статті у „Правді" з 19 ц.м., Віктор Маєвський, наводить як перешкоди до тіснішої співпраці не тільки В'єтнамську війну, але й підтримування Америкою Ізраїлю, скріплювання НАТО і нехіть до роззброювання себе. Водночас „Правда" нахваляється „здобутками" СССР, які ніби примушують през. Джансона шукати співпраці з СССР.

ЗСА ЗАПРОПОНУВАЛИ ПІВНІЧНІЙ КОРЕЇ передати справу корабля „Пуебло", що його північно-корейські комуністи захопили були 23 січня ц.р. разом із 82-ма членами залоги, — Мішаній військовій комісії для справ перемир'я. Якщо та Комісія ствердить, що Пуебло дійсно заплив на північно-корейські води — то ЗСА готові перепросити Північну Корею. Північна Корея відмовляється звільнити той корабель і її залогу поки ЗСА не перепросять комуністів та не обіцяють не піовторювати таких спроб.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРИМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН заповів, що його уряд зголосить осінню цього року законопроєкт, який скасує право наслідства титулу і привілеїв лорда та обмежить компетенції палати лордів у прийманні постанов, що стосуються законодатних актів. Палата лордів відкинула три дні тому 193 голосами проти 184 прийняту в палаті громад постанову про торговельну бльокаду Родезії, як її поручили Об'єднані Нації. В Британії є тепер коло 900 лордів за правом наслідства, але тільки понад 500 лордів визначили себе за партіями. 350 лордів є консерватистами, 110 лейбуристами (соціялістами) і 45 лібералами. Соціялістичний уряд Вільсона хоче розправитись з консервативною більшістю у палаті лордів.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ ТОРОНТОНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ БУВ НОВОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ ВІДДАНОСТИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ Й ЗСА СВОЄМУ АРХИПАСТИРЕВІ

Торонто. — Готель „Роял Йорк" у цьому місті належть до найбільших у бритійському Коммонвелті, а бенкетова заля в тому готелі напевно бачила вже королів президентів. Але навряд, чи вона бачила коли більший ентузіязм та більше любови, пошани і відданности, як їх виявили українці Канади і Америки своєму Архипастиреві, Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому під час влаштованого в його честь Ювілейного бенкету в понеділок, 17-го червня 1968-го року.

Бенкетову залю відкрили для гостей може на яку годину перед бенкетом, але вже на довго перед відкриттям залі по коридорах і в передпокоях чекало багато людей. Можна було побачити прибулих не тільки з Торонта, але й Оттави і Вашинґтону, Вінніпеґу і Ню Йорку, з багатьох довколишніх місцевостей, як і з Боффало, Рочестеру, Сиракюз, Ютики, з Ню Джерзі, Пенсилвенії, Іллиной, майже з усіх стейтів Америки та провінцій Канади. Усі — святково зодягнені, пані в довгих сукнях, багато чоловіків у смокінґах. Це був наче символ того, що вони і в своїй душі та в своєму серці взяли найкраще, що мають, щоб привітати Найдостойнішого між нами.

В означеній годині ці гості заповнили кожне із наявних 1 400 місць у залі. Багатьом цих місць не стало. Прихід Кардинала на залю в товаристві Митрополита Германюка, латинського Архиєпископа Покока, Єпископів Ізидора Борецького, стемфордського Владики Йосифа Шмондюка, посадника Торонта та представників федерального і провінційного урядів, членів Комітету та репрезентантів краєвих установ зібрані привітали вставанням з місць та довгими, предовгими оплесками.

Після благословення трапези, що його довершив Верховний Архиєпископ, після молитви за Папу Павла та тосту на честь Королеви Єлисавети, що його підніс майстер церемонії цього бенкету колишній міністер праці і теперішній посол Михайло Стар, було представлення гостей і делеґатів. Їх представляв майстер церемонії посол Михайло Стар. Було тільки чотири виголошені привітання: о. Василь Філевич, генеральний вікарій Торонтонської Єпархії вітав Первоієрарха від цієї Єпархії; д-р Глібович від Підготовного Комітету передав Архиєреєві об'ємисту Пропам'ятну Книгу із численними привітаннями, що наспіли з цієї нагоди від багатьох установ і осіб з цілого світу; пані Савчук вітала Архиєрея від очолюваної нею Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, а Йосип Лисогір, який в заступстві перешкодженого проф. Лева Добрянського очолював численну делеґацію Українського Конґресового Комітету Америки, виголосив коротке привітальне слово від імені тієї центральної краєвої репрезентації українців Америки.

Під час урочистого бенкету в готелі Роял Йорк. Майстер церемонії посол Михайло Стар вітає Найдостойнішого Гостя, Блаженнішого Верховного Архиєпископа. Зліва, з готовими до оплесків руками, сидить ВПреосв. Максим Германюк, митрополит Української Католицької Церкви в Канаді.

Слово-привітання репрезентанта УККА

Ваше Блаженство, Ваші Ексцеленції, Високопреподобні і Всечесніші Отці, Пані і Панове!

Маю велику честь від імені Українського Конґресового Комітету Америки — центральної краєвої репрезентації українців у З'єднаних Стейтах Америки — привітати Їх Блаженство на сусідній канадійській землі, висловити наш подив і нашу любов та скласти наш доземний поклін.

Рівночасно хочу висловити задушевні мрії й бажання українців Америки, щоб у короткому часі й ми мали подібне щастя вітати Їх Блаженство на американській землі. Хочу запевнити Ваше Блаженство, що наша радість і наше привітання будуть такі ж великі і такі ж сердечні, як їх Ваше Блаженство зустрічають у Канаді. Бо також і ми, українці в Америці, разом з Вашим Блаженством Великого Бажаємо!

Молимо Господа, щоб цього Великого ми вкоротці діждалися. У змаганні до цього ми готові на кожний труд і на кожну жертву. Так нам, Боже, допоможи!

Це коротке слово приявні кілька разів переривали ентузіястичними оплесками.

Мистецька програма

У мистецькій програмі було два виступи: жіночий квартет „Верховина" в складі В. Байрак, В. Івашко, В. Стороняк та свого мистецького керівника О. Глібович і при фортепіяновому супроводі С. Жовнір-Клос виконав Бортнянського-Гнатишина „Под Твою милость" та в'язанку стрілецьких пісень в обробці А. Гнатишина, а соліст Канадійської Оперної Компанії Йосип Гошуляк, при фортепіяновому супроводі З. Лавришина, відспівав Барвінського „Псалом 94" та М. Фоменка „Думу".

Тількищо представили на бенкеті екзекутивного віце-президента УККА Й. Лисогора, який очолював численну делеґацію цієї центральної репрезентації українців Америки.

Слово Преосв. Кир Ізидора

Владика Ізидор Борецький, згадавши про недільну маніфестацію та, зокрема, про дефіляду молоді, говорив:

Ми, Ваша Еміненціє, лише тому Вас просили, щоби по стільки терпінях, по стільки стражданнях і журбі за долю нашого українського народу і нашої Церкви, ми хотіли — як найліпші і найвірніші діти свої батькам, а в тому випадку ми нашому батькові, нашому патріярхові — зробити з цього приємність.

Щоби побачити Ваші усміхнені очі, щоби побачити Ваше розрадуване лице, і щоби, як ті добрі діти, у 20-річчя похвалитися плодами нашої праці. І Ваше Блаженство бачили, як струнко наші молоді машерували, як наші тати гідно рівно ж і себе пописували, як наші красні хори виступали і повною груддю співали пісню, щоб зворушити Ваше серце до глибини.

Я лише хочу одну річ згадати, одну з таких може малих приємностей: сьогоднішній бенкет, як знаєте, то може одинокий за тридцять або й більше років, що на ньому Блаженніший були...

Коли Митрополит проповідували до нашої дітвори, то казали: учітеся діти мої. Щось як колись наші поети кликали і кожний той, хто любить свій нарід. А при тому казали, що мусите себе ушляхетнювати, насталювати Ваші характери. Також у молитвах ми читаємо, коли благословимо наші церкви, то ми кажемо: „Господи, подай нам і нашому народові духа разума, духа страха Божія і духа братолюбія"...

І, Ваше Блаженство, ці Ваші слова виходять з уст і душі освячених вогнем терпінь, подібно як Господь велів свому ангелові освятити і очистити вогнем уста пророка, заки він зачав пророкувати. У перших віках християнства, в часі переслідувань за Христову віру, декого Господь зберігав від мученичої смерти тільки на те, щоб вони повнили Божу волю і щоб вони доконували таких діл, яких інші

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗУСТРІЧІ І АВДІЄНЦІЇ

Уже в перших днях свого перебування в Торонті, наш Первоієрарх, крім багатьох імпрез та публічних виступів, мав ряд авдієнцій та зустрічей з різними репрезентаціями, в цьому і зустріч з Головним Урядом Українського Народного Союзу, що в комплеті зібрався в Торонті на привітання свого Архипастиря, та Дирекцією Високошкільної Стипендійної Фундації. Окрему зустріч відбув Первоієрарх з делеґацією Українського Конґресового Комітету Америки. Про ці та інші зустрічі читайте в черговому числі „Свободи".

9-те засідання Паризької конференції про В'єтнам — знову без успіху

Париж. — В середу 19-го червня ц. р. відбулося в Парижі 9-те з черги засідання офіційної конференції ЗСА і Північного В'єтнаму, але воно знову обмежилося до взаємних різких обвинувачень. Голова американської делеґації Аверелл Гарриман закинув комуністам „пляновий варваризм", що його комуністи проявляють у ракетному обстрілюванні Сайґону, внаслідку чого впродовж сьоми тижнів згинув тільки один американський вояк, зате згинули або були поранені 600 цивільних в'єтнамців. З другого боку голова північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туї закинув американцям, що вони — звуживши терен свого бомбардування у Північному В'єтнамі — збільшили число налетів. Після закінчення засідання — речники обох сторін заявили, що конференція не вийшла з свого „сліпого кута". Однак водночас коментатори звертають увагу на деякі „підбадьорливі" подробиці. І так — обидві сторони устійнили, що засідання будуть відбуватися правильно кожної середи та, на вимогу будь-котрої сторони, в непередбачені дні. Крім того, в середу перервано засідання на 40 хвилин, під час якої голови обох делеґацій, Аверелл Гарриман і Хуан Туї, та їх заступники, Сайрус Венс і Дук То, розмовляли „на різні теми": речники обох делеґацій відмовились подати ближчі подробиці і з того коментатори доходять до висновку, що комуністи погодились на ведення тайних розмов, паралельних з офіційними явними. А. Гарриман прибуде в цьому тижні до Америки на весілля своєї внучки і при цій нагоді переведе у Вашинґтоні наради з Президентом.

Президент підписав закон про поборювання злочинности

Вашинґтон. — Президент Джансон 19-го червня підписав закон, який недавно схвалив Конґрес, і який Президент критикував за те, що немає в ньому гострішого пункту про контролю над пальною ручною зброєю. Підписуючи цей закон, Президент сказав, що в ньому є „більше доброго як злого", і він допоможе до того, що зменшиться число злочинів і зникне „тінь жаху з вулиць наших міст". Головним пунктом цього закону є те, що Федеральний Уряд має своїми фондами допомогти місцевій владі поліпшити засоби безпеки. Президент не вдоволений з того пункту в законі, в якому допускаються телефонічні та електронічні підслухи для того, щоб успішніше поборювати злочини. Президент боїться, щоб не надуживала поліція своєї влади на основі пункту про підслухи. В підписаному Президентом законі є окремі пункти про контролю над пальною ручною зброєю. Президент вже давніше заявляв, що не вдоволений із цього місця закону, і тому вніс до Конґресу поправки, які мали б бути схвалені ще на цій сесії. Президент в окремій довшій заяві просить посадників міст, щоб перевірили, чи їхні засоби до поборювання злочинів достатні. Президент просить релігійних провідників та всіх громадян, щоб дбали про те, щоб громадяни повинувалися цьому законові та допомогли чинникам безпеки в боротьбі проти злочинности.

ТРИ АТОМОВІ ДЕРЖАВИ ҐАРАНТУЮТЬ ДОПОМОГУ НЕАТОМОВИМ У ВИПАДКУ НАПАДУ

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй затвердила 10-ма голосами заяву ЗСА, СССР і Британії, що вони — у випадку нападу іншої атомової держави на будь-котру неатомову країну, яка підпише пакт проти поширення атомової зброї, поспішать їй з допомогою. Однак на тому засіданні Ради Безпеки у минулу середу 19 червня ц. р. абсентувались 5 членів: Франція, Індія, Бразилія, Пакістан і Альжир. Франція заявила вже давно, що вона того договору проти поширення атомової зброї не підпише, а інші висловлювали різні сумніви і застереження щодо того договору.

МИХАЙЛО СТАР КАНДИДУЄ

Ошава. — У найближчий вівторок, 25-го червня 1968, в Канаді відбудуться вибори до парляменту і в цих виборах в повіті Ошави, в Онтеріо, кандидує на перевибір з Консервативної партії колишній міністер праці в уряді прем'єра Діффенбейкера, посол Михайло Стар, відомий найширшим колам не тільки українців в Канаді, але й у світі, із своїх мужніх виступів в обороні волі і справедливости для всіх. Громадяни українського роду в Ошавському повіті прикладають максимальних зусиль, щоб запевнити перевибір цього видатного державного мужа, Михайла Стара.

Посол Михайло Стар

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Могутня маніфестація

Від пополудневих годин п'ятниці 14-го ц. м., коли Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий прибув до Торонта, відбувся в тому найбільшому зосередженні українців на Сході Канади цілий ряд урочистих подій-привітань, Богослужб, концертів, дефіляд, відвідин, бенкетів, які склалися на одну могутню маніфестацію. Приїхав Архиєрей з Риму на 20-річчя української католицької Єпархії в Торонто, і Архиєрейські Богослужби стосувались тих роковин. Однак, насправді приїзд Архиєрея дав поштовх до національної маніфестації, що її сутнє значення виходило далеко поза межі однієї єпархії й одних тільки церковних проблем. Це була маніфестація вірности Українській Католицькій Церкві власне в її найтіснішій єдності з українським народом, Церкві, яку в Західній Україні утотожнювано з українством, яку з тієї причини переслідували обидва історичні вороги України і яку один із них врешті зліквідував — за її український характер і за її пов'язання з Заходом. І за ту вірність Церкві й народові займанець арештував і протягом 18-ох років катував її Архиєрея.

Сам Верховний Архиєпископ не говорить про свої пережиті терпіння і вистерігається виступів політичного характеру. Але його постать символізує і терпіння, що їх зазнає Україна від московського окупанта, і силу волі та духа, що протиставиться тому окупантові. Десятки тисяч українців та українок прибули до Торонта з усіх закутків Канади та ЗСА і разом з місцевими громадянами вшановували в особі свого Архиєрея безстрашного борця за віру і націю. Вони вшановували в ньому ту людину, яка має всі Богом дані прикмети національного провідника, лідера, що сполучає скромність з широчінню світогляду, силу духа з розумінням широких сучасних проблем. І в усіх своїх виступах, публічних і в меншому гурті, під час авдієнцій та в розмовах — Верховний Архиєпископ підкреслював найпершу і найважливішу актуальну проблему: єдности. Єдности національно - політичної, церковної, наукової, молодечої, єдности . . .

Нема в українській вільній громаді людини, яка втішалася б більшим авторитетом, як Йосиф Сліпий. Коли пригадати, що до найбільших негативів української, так би мовити, національної вдачі належить нехіть визнавати будь-чий авторитет, то велетенський авторитет Верховного Архиєпископа є своєрідним феноменом. Тому усі приявні в отих кількох днях у Торонто відчували, що вони — свідки рідкого феномену. У деяких промовах згадувалось, що це — історичний момент. Історичною стає якась подія тоді, коли має вона переломове, тривке, непроминальне значення. Ентузіязм, що його проявили десятки тисяч українців Північної Америки, — духовники і світські, люди різної статі, різного віку, різних станів і професій — свідчить про те, що приїзд Архиєрея до української громади в Північній Америці — це дійсно не один епізод, а історична подія. Подібне почування мали учасники минулорічного Світового Конгресу Вільних Українців. Але цим разом, може, це ще більша історична подія, коли зважити, що поштовх до розвитку всіх важливих дій дають — люди. У даному випадку раз-у-раз можна було почути в розмовах: може тепер переживаємо ту переломову хвилину, коли наші люди зрозуміють потребу єдности і коли те зрозуміння проявиться конкретними ділами.

Єдність заманіфестували всі Ієрархи Української Католицької Церкви однаково Канади, як і ЗСА. Одверті, відважні, прегарні промови виголосили канадійський Митрополит Максим і торонтський Владика Ізидор. У тому самому дусі промовляли й світські лідери. Червоною ниткою тяглася думка про потребу єдности Української Католицької Церкви з її ієрархічним завершенням у постаті Патріярхату. Але слушно висловився один Владика, що без уваги на те, чи той Патріярхат прийде за нашого життя чи ні — Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий є вже тепер патріярхом наших душ і сердець.

Зараз після визволення Митрополита Сліпого з каторги й приїзду його до Риму та в перших днях Другого Ватиканського Собору всі ми знали, що зробив він не тільки для Церкви, але й для українського імени в широкому світі більше, як сотні тисяч інших українців. Його перебування в Північній Америці робить далі велике діло для Церкви і народу. Не може бути, щоб ті могутні маніфестації української спільноти не імпонували й їх співгромадянам. Це видно було в Торонто і видно буде далі, де тільки ступить нога Архиєрея. Казав у своїй промові канадійський Архиєпископ: „Ви щасливі, що Господь дав вам таку людину". У цій свідомості всі промовці бажали Архиєреєві ще довгих літ життя у здоров'ї. Бо Він потрібний Церкві й українській нації.

Ярослав Курдидик

ГОЛОСНА ЗАЯВА „МОВЧАЗНОГО ЦЕНТРУ"

Американський журналіст Т. Е. Клейментс дуже в'їдливо зауважив у своїй статті, що мирова конференція в Парижі нагадує йому „веселу джазову музику на похороні". Тоді, як слід було б зайнятися серйозно цією дійсно трагічною справою, пише Клейментс, американці поїхали до Парижу „розважити світ і дати небувалу досі нагоду для пропаґанди цьому карликові Ганоєві, зробивши з нього рівнорядного партнера для могутнього велетня, яким є ЗСА".

На підтвердження того, якими категоріями думають сьогодні в Ганої, Т. Е. Клейментс зібрав деякі „родзинки" із ганойської преси, що є звичайним рупором режиму, через який виступають комуністичні фанатики. Ось для прикладу, передвиборчу кампанію у ЗСА преса Північного В'єтнаму розглядає, очевидно, із своєї точки зору, при чому з найбільшою прихильністю ставиться до сенатора Фулбрайта, якого називає „найсвітлішим і найбільшим мозком ЗСА", жаліючи, що він не кандидує на президента.

Сенатора МекКарті ганойська преса називає типовим маломістечковим американцем, який намагається поміщанськи розв'язати проблеми, що вимагають розгляду в світовому маштабі. Віце - президента Гомфрі називає „ґумовою печаткою" президента Джансона, отож, йому не слід довіряти, так само, як і Джансонові. Ніксона характеризує, як „типового американського фашиста", який, коли б йому пощастило зайняти президентське крісло, обов'язково розпалив би третю світову війну.

Европейська преса, жваво реагуючи на настрої американського населення у передвиборчій кампанії, розподіляє його під цим оглядом на три групи: 1) більшість американців за політику „порядку за кордоном і вдома", яку проголосив Ніксон; 2) за дотеперішню політику президента Джансона: „почекати, відстояти і витримати"; 3) найменше — за політику МекКарті, який пропагує відоме ще з першої і другої світових воєн гасло „хлопці, вертайтесь додому".

Англійський кореспондент „Менчестер Гардіяну" з Вашинґтону слушно стверджує, що найбільшу заковику в справу замирення у В'єтнамі вносить той факт, що Вашинґтон все ще розглядає ту війну як „формальну", а „не виповіджену", хоч вона сама по собі вже давно розгорнулася з малої у велетенську. Аджеж число жертв у В'єтнамі кількісно перейшло вже втрати в Кореї, і цю війну слід визначити, як одну з найбільших, що їх вели ЗСА після громадянської, першої і другої світових воєн.

Не зважаючи на те, що навіть в Конґресі пропоновано вже не раз „проголосити одверто війну", становище Уряду не змінилося. І Білий Дім і Пентаґон виходять із тієї самої засади, що, мовляв, з міжнародної точки зору проголошення війни це „великого калібру формальність", якої слід уникати. Щоб узасаднити це твердження, наводиться чимало арґументів, оповитих „важкою і дуже софістичною фразеологією", типовою для не потахаючого бюрократизму:

— Що політика ЗСА у В'єтнамі має зводитися до „допомоги і підтримування" уряду в Сайґоні, який поборює збройну аґресію з півночі з основною метою знайти якнайсприятливішу розв'язку для обидвох воюючих сторін. Цю політику ЗСА продовжують з „обмеженою ціллю", тобто вони не хочуть загрожувати також і самому Північному В'єтнамові. У Вашинґтоні вважають, що війна має вирішитися у Південному В'єтнамі, і тому стосується тактику не нападу, а — оборони.

— Проголошення війни додало б новий психологічний елемент в міжнародну ситуацію, бо під цим слід було б розуміти „вжиття всіх бойових засобів для перемоги над ворогом". Це створило б нову небезпеку непорозуміння в осягненні основної мети, насторожило б ще більше комуністичні країни і вслід за тим повністю втягнуло їх у конфлікт. Іншими словами, це дало б і СССР і Китаєві підставу не фактично, як було досі, а вже одверто й формально повести війну проти ЗСА.

— Проголошення війни не є для ЗСА конечністю, бо Конґрес, коли йому це буде потрібне, має досить правних узасаднень для того, щоб наділити Президента відповідними повноваженнями, і він у межах цих повноважень зможе вирішувати справи так, як уважатиме за найкорисніше для ЗСА.

У Ганої все ще не перестали грішити тією самою наївністю, мовляв, ЗСА вже втомилися війною, про що ніби свідчить непевність уряду ЗСА, „як саме вести війну". А теперішня передвиборча кампанія, в якій претенденти на пост президента говорять навіть і те, що слід було б промовчувати — ще більше скріплює Ганой в його рішенні „перетривати і видержати". Тим то саму конференцію в Парижі ганойці намагаються звести до типової комуністичної „показухи", виступаючи там, як „захисники" покривджених в'єтнамців, а ЗСА трактуючи як основну підпору і оборонця лялькового, безсильного уряду Південного В'єтнаму.

Яке становище займуть ЗСА у В'єтнамі без огляду на вислід паризької конференції, можна здогадуватися із заяви Джансона, яка майже повністю покривається із заявою „мовчазного центру" — 190 найпередовіших громадян ЗСА, що у значній мірі є виявом громадської думки. Ця група, а до неї належать колишні президенти Труман і Айзенгавер, генерали О. Бредлі, Л. Клей, Дж. Конет, М. Лорд, архиєпископ Р. Лусі і ін., рішуче заявила: „ми не можемо сподіватися здобути за конференційним столом те, чого не вибороли на полі бою". І далі: „за конференційним столом ми не сміємо втратити того, за що з великими жертвами воювали".

Ця заява пригадує відомий вислів генерала МекАртура: „Для перемоги немає ніякої підмінки"...

Т. Карлтон
Професор української мови, Альбертського університету

ЩО ТАКЕ ЗВОРОТНИЙ СЛОВНИК?

Це питання постараємося вияснити найбільш доступним способом: у зворотному, або реверсивному словнику всі слова складені за абетковим порядком з правого боку на лівий, за кінцевою фонемою кожного слова, або кінцевою літерою, наприклад:

. . .	злий
тризуб	герой
Київ	голубник
Бог	годинник
замкнути	чоловік
сліпнути	сорок
гай	. . .

У звичайному словнику, наприклад, слово „робітник" ми знаходимо під буквою (р), по якій ідуть (о), (б) і т. д. У зворотному словнику слово „робітник" ми знаходимо під гаслом зворотного порядку букв цього слова, себто під (к), по якій ідуть (и), (н) і т. д. Так само шукаємо дієслова „сліпнути", яке зареєстроване з останньою фонемою (и), опісля (т), (у), (н), наліво.

Кому й для чого потрібний зворотний словник? Ось, наприклад, один студент зауважив, що в українській мові існує велика група іменників з суфіксом „ник". Він запитав, яку семантичну вартість та яке значення надає слову цей суфікс. На підставі перших кількох нашвидку зібраних прикладів ось як „робітник", „заступник", „подавальник", напрошується пояснення, що такі іменники зв'язані з дієсловом, від якого вони створені: робітник — це той, хто робить; заступник — це той, хто заступає, і т. д.

Одначе, таке поверховне пояснення доводить студента до лінґвістичної нісенітниці. Він аналогічно пояснить собі, що „свічник" — це той, що світить, курник — це той, що курить, „рушник" — це той, що рушає, і так далі. Отже виходить, що справа з суфіксом „ник" не скінчена, але вимагає якнайдокладнішого дослідження. Студент отримає — з мовного становища — правильні пояснення тільки тоді, коли викладач дасть відповідне число прикладів.

У звичайному словнику ми мусіли б переглядати сотні сторінок, щоб зібрати всі можливі іменники з закінченням „ник", і на це потрібно було б витратити не то що години, але цілі дні. В зворотному словнику ми натрапляємо зразу на досліджувані групи закінчень.

Зворотний словник допомагає також пояснювати такі граматичні проблеми, як творення минулого часу від інфінітивів з закінченням на „нути". Чому ми пишемо й говоримо — він замкнув, вона замкнула, він крикнув, вона крикнула; але — він засліп, вона засліпла. Якщо відкидаємо суфікс „ну" в дієсловах типу засліпнути, змерзнути (він змерз), висохнути (вода висохла) і т. п., чому ж тоді не писати — він крик, вона крикла? Таку проблему найкраще вияснимо з допомогою найбільшого числа прикладів, з яких добрий педагог складає правило дієвідмінювання. В зворотному словнику всі інфінітиви укладені в окремі групи, що уможливлює скоре дослідження.

Все, що ми вже навели, може легко переконати читача в тому, що такий зворотний словник — це незаступний посібник для тих, що у викладанні української мови підходять до проблем серйозно, і для тих, що серйозно цю мову вивчають.

Мовники, говорячи студентам про фонеми, підкреслюють їхнє значення чи їхнє завдання в морфемах, складах, словах тощо, а при тому відзначають продуктивно - творчі риси тих чи інших фонем. З допомогою зворотного словника, що містить принаймні 60,000 слів, ми можемо дослідити лише 320 слів з кінцевою фонемою „і" тоді, як більше 9,000 мають кінцеву фонему „и".

Я дуже зрадів, довідавшись, що перший український зворотний словник появиться під кінець 1968 року, якщо не буде ніяких технічних перешкод. Автором цього словника є Василь Ніньовський, магістр філології Славістичного відділу Альбертського університету. Нам відомо, що для інших великих мов є лише кілька таких словників і напрочуд, зворотний словник російської мови упорядкував німець д-р Більфельд.

Мої міркування про український зворотний словник та вплив талановитого лінґвіста - спеціяліста в слов'янській лінґвістиці — проф. Г. Шаршмідта стали стимулом для В. Ніньовського, щоб почати серйозну працю. „Українську мову можна піднести до поважного лінґвістичного ступня, розпрацьовуючи досі нерозроблені ділянки", — зауважив автор зворотного словника, показуючи вже готових 400 сторінок машинопису.

Висловлюємо признання В. Ніньовському за його послідовність та терпеливість у призбиранні — впродовж одного року — 60,000 слів для першого українського зворотного словника, на більш як 700 сторінок, в якому кожне слово позначене наголосом. Безперечно такий словник буде не тільки науковим доробком, але також допоможе підвищити українські студії в науковому розумінні.

„В обороні прав людини в Україні"

Під таким гаслом відбудеться в днях 5-7 липня в Шикаґо XV Конвенція Союзу Українок Америки.

Цей рік визначено як Міжнародний Рік Прав Людини, бо саме тепер минає двадцять років від часу проголошення Об'єднаними Націями Деклярації Прав Людини. Цілий світ відзначає це 20-ліття і використовує його для насвітлення осягів та недосягів у цій ділянці. Праця міжнародного жіноцтва проходить під цим аспектом і змагає до того, щоб цей ювілейний рік знайшов своє застосування не лише в теорії, а й в практиці. Міжнародний Жіночий Союз, Світовий Рух Матерів (М.-М.М.), Національна Рада Жінок Америки та багато інших жіночих організацій почали живу акцію для оборони Прав Людини, зокрема жінки та родини.

Останні події в Україні зелектризували українську еміґрацію у всіх країнах її поселення. Відгомін героїчного бунту політичних в'язнів проймає жахом і кличе про помсту до неба. Вісті, що доходять з-поза залізної заслони викликали в усьому світі зацікавлення. Українське зорганізоване жіноцтво вжило заходів, щоб використати це міжнародне зацікавлення і запротестувати перед світом проти злочинного нехтування Прав Людини у Совєтському Союзі, що 20 років тому разом з іншими державами ратифікував, мов на глум, Хартію Прав Людини.

Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) провела відповідну протестаційну акцію, у висліді якої переслано на Конференцію в Тегерані друкований англійською мовою меморандум, що його підписали представниці всіх екзильних жіночих організацій поневолених Москвою народів.

Треба погодитися з гіркою дійсністю [illegible], та й не тільки для нас — невдачі Тегеранської конференції. Ми вдячні своєму проводові за його дотеперішні старання та намагання. Розуміємо, в яких трудних обставинах проводив він свою працю, і віримо, що тегеранська поразка не зломить наших змагань, а навпаки, додасть сил і наснаги для дальшої наполегливої праці, яка б вона не була важка та невдячна. Треба тільки доброї волі і належного розуміння для цих таки дуже важливих справ.

З кріпкою вірою в світле майбутнє нашої Батьківщини з'єднаймось у спільній праці для добра наших поневолених братів!

Продовжуймо розпочату акцію для широкого використання роковин Хартії Прав Людини, щоб підкреслити та оправдати вибране нами для XV Конвенції Союзу Українок Америки гасло: Станьмо в обороні прав людини в Україні і підтримуймо це змагання в цілому світі!

За Пресову Комісію Конвенційного Комітету
Уляна Терлецька

ГОЛОС ЧИТАЧА

ЩЕ У СПРАВІ ОГОЛОШЕННЯ „ПОТРІБНО ЛІНОТИПІСТА"

У „Свободі" з 31-го травня ц. р. в рубриці „Голос читача" появилась замітка В. М. із Філядельфії під заголовком „Потрібно лінотипіста". З місця мушу заперечити твердження В. М., що „праця лінотипіста... не така важка".

Далі, В. М. пише, що „лінотипіст повинен знати машину та вміти нею управляти, але навчитись цього не важко".

Лінотип — це не машинка до писання марки „Ундервуд", але дуже складна машина. Перед іспитом у шикаґівській фаховій школі, до якої я вчащав несповна рік, учитель казав нам, щоб ми знайшли і наоливили майже півсотні дірок у тій машині, при чому треба було її розбирати. В англійській мові є добрі підручники для лінотипістів.

Коли я спитав учителя, чи це мусить знати кожний лінотипіст, бож він має лише складати текст у колонках, учитель відповів: „Ви працюєте на нічну зміну, механік буває в друкарні тільки вдень, тож, коли попсується лінотип, ви мусите самі його направити, бо інакше не виконаєте норми праці".

А чому така висока юнійна ставка на годину для лінотипіста?

Бо лінотипіст повинен мати середню освіту і відповідний досвід у праці. Для нього замало знати, „як ділити слова".

І тому твердження В. М., що „бракує лінотипістів із знанням української мови, і що це великий сором для нас", і його порада всім тим, що „працюють на будовах", негайно переключитись на „легку" працю лінотипіста — не відповідає дійсності.

Якщо лінотипіст хоче мати високу юнійну ставку, то він мусить, крім знання граматики, опанувати складну машину. Лінотип значить — уміти розібрати його до „кісточок" і знову зібрати, бо це його вартає праці.

Праця лінотипіста таки дуже важка, і тому не дивно, що як англомовні, так і українські часописи пошукують лінотипістів.

Д. Прідун
Шикаґо

ЩЕ ОДИН „ОРДЕН" ДЛЯ „РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ"

50 років тому на білому світі не існувало „Радянської України" — ні газети, ні колонії Москви, але 14-го червня в Києві редакції „Радянської України" передали з Москви черговий „орден Леніна". Раніше виходила, після большевицької окупації України, газета „Комуніст" російською мовою, згодом перезвана кілька разів, аж до „Радянської України" — своєї сучасної назви. Сама газета з 15-го червня повідомила, що її „нагороджено" за „партійність і високу ідейність".

Іван Білецький

ГОЛОД В УКРАЇНІ

(Спогади у 35-ту річницю)

(2)

Ми знали випадки, коли селяни без документів сідали в потяги і енкаведисти на повному розгоні викидали їх. Це був так званий санітарний кордон, що охороняв Московщину від напливу голодуючих українців. Положення селян дійсно було безнадійне.

— А де ви будете ночувати? — запитав вартовий.

— А тут, в канцелярії, під вашою охороною, — відповів я.

Вартовий глянув на всіх нас уважно і промовив:

— Цей товариш, — вказуючи на мене, — як старший віком і сухорлявий, може тут ночувати, а ви, молоді — ні, бо інакше підете на котлети. Як побачать вас голодні люди, то прийдуть уночі до канцелярії, виломлять двері, і ніхто вас не врятує. А зброї ні я, ні ви не маєте! — Сказавши це, дижурний побіг до сусідньої кімнати до телефону.

Такий „жарт" дижурного розсердив і пригнобив моїх помічників. Але я їм порадив не легковажити його слів.

Щоб зорієнтуватися в ситуації, мої помічники вирішили пройтися по селу. За годину вони повернулись і поспішно почали спаковувати свої речі.

— Я — мешканець міста, — сказав один з них, — і селянського життя не бачив. Нехай нас судять за саботаж, але ми зараз ідемо на залізничну стацію Печанівку. Кажуть, що що до неї 22 кілометри. Просимо вас виправдати нашу втечу.

Я їх трохи заспокоїв і побажав щасливої дороги.

Дитячий садок

До заходу сонця лишалося ще 2-3 години, які я вирішив присвятити оглядинам дитячого садка. По дорозі нікого не зустрів, але, оглянувшись, побачив візника, що їхав драбиняком з соломою. Я зупинив його і запитав, де знаходиться „дитсадок". Він показав рукою місце ззаду на соломі і додав: „Я туди їду і вас завезу".

Проїхавши кілька кроків, я відчув під собою щось тверде. Розгорнувши солому, побачив ногу мертвої людини. Я швидко пересів наперед до візника і запитав, чому він не попередив мене про мерця. У відповідь на це він відсунув солому і показав обрезклого посинілого трупа дівчини.

— Вам це видається дуже дивним, — сказав, — а я мушу кожного дня сам усіх мерців зібрати, поскладати на воза, завезти на кладовище і поскидати у спільну могилу.

На мій запит, скільки людей померло в селі цього року, візник відповів:

— Ні я, ні голова сільради нічого вам про це не скаже, бо ми не ведемо ніякого обліку померлих.

При цих словах він зупинив коні, і ми пішли до дитячого садочка.

Тут я побачив страшне явище. Дванадцятеро ще живих дітей віком 3-5 років з великими животами помалу рухалися по кімнаті. А три дитячих трупи лежали серед кімнати. На них, як на стільцях, сиділи знесилені голодом діти, не звертаючи на нас уваги. Завідувачка дитсадка мовчки стояла в куточку.

Несподівано з'явився голова сільради і почав кричати на завідувачку:

— Як вам не сором, товаришко, за такий безпорядок! Я ж вам казав, що мертвих дітей треба складати під дрова, а не тримати серед кімнати, щоб бачили їх представники области!

Завідувачка заплакала, а голова сільради наказав візникові забрати трупи. Візник поспихав ще живих дітей з трупів і поніс трупи до воза.

Я довідався від завідувачки дитсадка, що продуктів для дітей майже нема, і через один-два тижні всі вони повмирають з голоду.

На другий день

Наступного дня я замовив підводу для виїзду на поле. Але з того нічого не вийшло, бо саме тоді відбувався колгоспний з'їзд у Новій Чарториї. Тож я поїхав до того містечка.

При виїзді з Вищикус у невеличкому ставку я побачив високого, опухлого від голоду чоловіка, який стояв по коліна в воді з піднесеним догори дрючком і пильно роздивлявся навколо.

Колгоспник пояснив мені, що цей селянин збожеволів з голоду і кожного дня виходить на ставок ловити жаб.

Під'їжджаючи до Нової Чарториї, бачили ми цілі валки колгоспних підвід та численних пішаків, що посувалися на з'їзд.

На з'їзді

Сюди зігнали колгоспників-активістів не тільки зі сіл Любарського району, але були представники й інших районів Вінницької области.

На площі радіоголосники вигукували: „Жіть стало лучше, жіть стало веселей!" „Смерть кулакам і подкулачнікам!" „Да здравствует вождь народов товариш Сталін"! „Да здравствует комуністическая партія!"

Нарешті голосники замовкли і на трибуну зійшов секретар районового партійного комітету. Він щойно був почав промову, як перед трибуною несподівано з'явився в подертому кожушку виснажений чоловік і, похитнувшись, упав. Секретар парткому крикнув до президії:

— Кто подсунул нам ету свінью? Немедленно убрать єго і разследовать дело!

Два міліціонери підбігли, вхопили вмираючого за руки та за ноги і кудись віднесли. Секретар парткому почав свою промову про „досягнення" совєтської влади, про „щасливе совєтське життя" . . .

Колгосп „Нова Чартория"

По закінченні з'їзду деяким його учасникам запропоновано оглянути новочарторийський колгосп.

Цей зразковий колгосп розташувався в колишніх поміщицьких будівлях. Перед конторою стояла поміщицька бричка, запряжена двома расовими жеребцями. На дверях контори був напис: „без потреби не входити", а всередині стіни були обвішані килимами та портретами большевицьких „вождів". За письмовим столом сидів сам голова колгоспу, даючи інформації про його „досягнення", а рівночасно накладаючи резолюції на письмові прохання селян.

Колгосп мав свою власну їдальню, фризієрню, театральний та хоровий гуртки, якими керували артист і дириґент з Києва.

Це було типове „потьомкінське" село, яке висмоктувало всі соки з сусідніх колгоспів і яким большевики старалися переконувати наївних людей, а зокрема чужинців, в „успішності" колгоспної системи.

Зустріч з журналістом

Після оглядин колгоспних будівель гостей запросили на забаву до ще молодого саду, що розкинувся на площі у 27 гектарів.

При вході в сад, за уквітчаною гаслами і прапорами аркою грала оркестра, а колгоспники й колгоспниці у вишиваних сорочках танцювали. Місцеві міліціонери і активісти пильно стежили, щоб голодні селяни з сусідніх сіл не з'явились і не затьмарили забави.

Я відійшов від оркестри і сів під деревом на віддаленій лавці. По якомусь часі до мене підійшов молодий

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

не могли виконати. Ми бачимо у Вашій особі такого Ісповідника, якого Господь зберіг в чудесний спосіб, післав нам поза межі Батьківщини, Батьківщини скривавленої, мученої, щоб Ви усунули з-поміж нас незгоду, принесли мир, взаємну любов, та тому, щоб нас споїли в один церковний моноліт, щоб наша Церква росла, процвітала і молодшала

У Вашій особі ми бачимо символ нашої Церкви, яка разом з Вами пережила жорстокі переслідування ,але вона також в чудесний спосіб буде звільнена, вона воскресне до обновленого, освяченого терпінням життя...

Промову Владики Ізидора багато разів переривали оплесками. На закінчення Владика Ізидор повідомив, що на цей бенкет наспіли окремі привітання для Блаженнішого Верховного Архиєпископа від трьох українських католицьких Владик з Америки: ВПреосв. Митрополита Амвросія Сенишина, Преосв. Иосифа Шмондюка та Преосв. Ярослава Габра.

Слово Первоієрарха

Вкінці слово забрав Первоієрарх-Ісповідник. Спочатку англійською мовою він висловив подив і вдячність Канаді за гостинність та можливості для виходців з української землі і дальше продовжував по-українськи:

Щиро дякую за Ваші гарні слова і за ті сердечні привіти і запрошення оставати тут з Вами. Все таки, як кажуть німці: "Scheiden, ach Scheiden tut weh". Кожному треба, і нам також, розпращатись. А все ж таки я хотів би висловити тут велику мою тугу, що не дається висловити. І знаєте, що любов висловлена словами тратить зі свого чару, зі своєї глибини і зі свого віддання. І я, признаюся, не хотів би виявляти того, але щоби Ви відчули самі дефінітивно ту радість, не тільки мою, скромного, як я сказав, Вашого каторжника але щоб всі відчули ту глибоку любов і те прив'язання до Вас рідної матери, Неньки-України...

Моїм лише бажанням є, щоби нинішня хвилина, проведена так радісно отут між Вами, затіснила ще більше той зв'язок між нами. Ви знаєте, як то старовинні греки і римляни справляли симпозія, щоб пізнати себе ближче, щоб дати нагоду висловити свої думки, бути сполукою, щоб лишити на довгі і на довгі літа добрий спомин. І я бажав би Вам, і так само собі, щоб та нинішня хвилина остала незабутньою у Ваших так гарячих і так глибоко люблячих серцях...

Це палке слово свого Верховного Архиєрея прийняли приявні такими ж палкими оплесками та вставанням з місць.

Боже, послухай благання...

Після блародарственної молитви, бенкет закінчено співом зворушливої пісні: Боже, послухай благання, нищить недоля наш край; в єдності сила народу, Боже, нам єдність подай...

Бенкет закінчився, але ніхто й не думав залишати бенкетову залю. Багатьом таки пощастило продістатись ближче до Архипастиря, багатьох він пізнавав, з усіми вітався, всіх благословив, нічим не зраджуючи будь-якої втоми, хоч останні дні були для нього такі багаті в події. А між зустрічними чи не найчастіше можна було почути запит: відвідає чи не відвідає Ісповідник Америку?

Зустріч з представниками української преси

Безпосередньо перед бенкетом в понеділок, 17 червня, Верховний Архиєпископ Кардинал Иосиф відбув коротку зустріч з представниками преси в готелі Роял Йорк. На зустрічі були редактори чи кореспонденти Америки", „Нового Шляху", „Українських Вістей", „Нового Світу", „Гомону України", „Вільного Слова", „Поступу", „Християнського Голосу", „Українського Самостійника", „У к р а їнської Думки", „Нашої Мети", „Свічада", „Дороговказу", „Батьківщини", „К а н адійського Фармера", „Свангелицького Ранку", „Лемківських Вістей", „Свободи" та інших.

Верховний Архиєпископ прибув на цю зустріч в товаристві Владики Ізидора, о. д-ра Марусина та інших представників. Архипастиря привітав від імені Підготовчого Комітету д-р М. Кушпета, кожний із приявних редакторів сам себе представив і газету, яку він репрезентує, і тоді виголосив своє привітальне слово голова Спілки Українських Журналістів Канади ред. Василь Софронів-Левицький.

Слово ред. В. С. Левицького

Ваше Блаженство, Голово Української Католицької Церкви, Верховний Архиєпископе і Кардинале!

Це велика честь для мене — вітати Вас, Ваше Блаженство, сьогодні серед нас, українців канадійської землі від Спілки Українських Журналістів Канади і від читачів нашої преси. Спілка Українських Журналістів Канади об'єднує майже всіх працівників української національної преси у Канаді без огляду на їх релігійну чи політичну приналежність. Але, хоч різнимося нашою релігійною приналежністю чи нашими політичними поглядами, ми горді з того, що в цьому моєму Вам привіті висловлюємо наші думки справді „одними усти і одним серцем".

Найперше, вклонямося Вам низько, Ваше Блаженство, за Вашу тверду, непохитну віру у високі засади християнства, за Вашу мужність в обличчі ворога цих засад, за Вашу геройську поставу в обороні Української Церкви, яку Ви очолюєте, за Ваші фізичні і моральні терпіння, яких Ви зазнали впродовж довгих років Вашого ув'язнення і за Ваш великий розум та послідовність, з якими ведете очолювану Вами Церкву до високої мети її суверенности.

Українська національна преса Канади, зокрема та частина, що почуває за собою право говорити в імені читачів, членів Української Католицької Церкви, стверджує тут перед Вами, Ваше Блаженство, непохитне бажання бачити цю свою Церкву на повних правах Помісної національної Української Католицької Церкви Східнього обряду з власним самостійним і незалежним Патріярхатом і з Вами, Ваше Блаженство, як першим її Патріярхом.

В імені нашої преси і наших читачів просимо Вас, Ваше Блаженство, скликати в найближчому часі Синод українських католицьких єрархів, а всіх Владик, що зберуться на Синоді, просимо стати в цей важливий і неповторний історичний час на висоті свого релігійного і національного післанництва і спільним рішенням, опертим на волі своїх мирян, формально і правно підчинитися під юрисдикцію свого Первоєрарха, як Патріярха Української Католицької Церкви, якого нам Провидіння чудом з довголітнього ув'язнення визволило і на чоло Української Католицької Церкви поставило.

Друге наше прохання торкається обряду, мови і традицій Церкви, яку Ви очолюєте. Українська Католицька Церква в Канаді і Америці, втягнена самовільними одиницями у вир обрядово - мовних спорів та асимиляційних тенденцій, ділиться і занепадає. У Вашій, Ваше Блаженство, силі і компетенції є разом з Синодом єпископів покласти край тим згіршуючим подіям, що відбуваються у деяких українських католицьких єпархіях на Північно - американському континенті. Вас, Ваше Блаженство, і наших Владик просимо — не дайте пропадати Українській Католицькій Церкві на Північно - американському континенті, не дайте затратитися її чистому, святому, переданому нашими предками, Східньому обрядові, не дайте завмерти в ній нашій дорогій мові та церковним традиціям. Не дайте Українській Католицькій Церкві перемінитися в інтернаціональну Церкву, без української душі, без національного обличчя, без коріння в нашому минулому і в наших серцях.

Ваш приїзд, Ваше Блаженство, до нас, до Канади, і цей велетенський здвиг народу, що Ви його тут бачили і бачите, є не лише величавою маніфестацією нашої до Вас пошани і нашої відданости Вам, але є також виразом спонтанної, глибокої надії українських мас у Канаді і в Америці, що Ваш приїзд сюди струсне найбільш закаменілими серцями та стане величним моментом об'єднання всіх українців - католиків та всієї української католицької єпархії довкола Вашої особи, як Патріярха Української Католицької Церкви!

Слава Ісусу Христу!

Після цього коротке привітальне слово сказав ред. Іван Кедрин - Рудницький:

Привіт ред. Івана Кедрина-Рудницького

Ваше Блаженство!

Спілка Українських Журналістів в Америці має надію вітати Вас ще в Ню Йорку і там зокрема причинитися до величного Вашого прийняття. Я хочу тільки зазначити, що нас багато сюди прибуло з Америки і що ми приєдналися до тої загальної течії, радше ми не приєдналися до неї тільки вони пішли за нашим голосом: що вони спонтанно відчули у Вас лідера, і що масовий приїзд сюди людей це був вияв туги українців за лідером, бо брак лідерства в українському вільному світі є найбільшою нашою болячкою. Покищо я щасливий, що можу промовити тих кілька слів, тямлючи, як ми з Вами, Архиєрею, мали тісний зв'язок власне у світі української преси у Львові.

У відповідь на привітання, слово мав Блаженніший Архипастир.

Слово Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого

Дякую за Ваші слова, що трохи мене застрашили. Бо знаєте, як то тяжко з каторжника стати лідером і промовляти до кореспондентів. А все ж таки моїм бажанням є висловити Вам подяку за цю стрічу, що я можу Вас побачити, п о з н айомитися ближче та й сказати кілька слів.

Я гадаю, що я не потребую Вам підкреслювати, чи унагляднювати ту велику роль, яку сповняють українські публіцисти і редактори в проводі народу. Нема сумніву, що Ви є представниками думки загалу України на еміграції, коли так можна висловитися. Бо Ви формуєте напрями, насвітлюєте і провадите. Є політичні діячі, є культурні, а все ж таки від кореспондентів, від редакторів, залежить бодай 50 процент з того, як дійде до загалу, до широких мас народу, те, що може в найліпшій вірі, чи по найліпшим силам, вмінню і совісти хотіли би провідники подати, чи потягнути за собою маси. Тут у ваших промовах ви підкреслили одну дуже важну справу, а це, що при різниці різних поглядів, думок, партій, чи напрямів, все ж таки не треба ніколи забувати на єдність українського народу. І на вас лежить найбільший обов'язок, щоби паралізувати ті всі негативи, чи скажім динамітичні ,чи динамітові сили, які розсаджують нутро українського народу.

Я думаю, що за тих от кілька літ, коли я опинився, слава Богу, на волі, Ви бачили, що я старався, щоби всюди і все підкреслювати ту єдність. Бо коли вона затратиться, то тоді скінчена наша роля і скінчене наше майбутнє. Я вам скажу, от недавно в Римі я мав зустріч чи розмову з одним із найвизначніших політиків, почув таке досить неприємне слово:

„Знаєте, ви українці дивний народ. Ви як розсвариться, сейчас один на ліво, другий на право розбіглися і нема, нікого нема. Ми також ,каже, італійці і французи, ми сваримося, страшно сваримося. Але, як скінчили сваритися, ми дальше працюємо".

То є може який, як називають у нас, первородний гріх, що так тяжко з'єднити українців. Можуть бути різниці, і добре, щоби ті різниці були. Виміна думок конечна, Ми бачили, що всякі накидування, всякі диктаторські зарядження, те все не осягає своєї цілі, не кажучи вже про інші шкоди, які наносить. Коли є виміна думок, здорова виміна, подані аргументи, тоді все те здорове зерно мусить вийти і мусить зійти. Воно діється не відразу, навіть у найгеніяльніших людей. Ви знаєте, що думки постають поволі, під впливом різних завваг, різних промов. Все це є конечне, щоби видати найцінніший той мізок з народу, який би опанував маси.

І коли, мої дорогі, ви, як бачу, свідомі і не потребую я цього підкреслювати, розумієте ту велику відповідальність, яка завжди спочивала і спочивас на українському публіцистові, чи редакторові, чи як ви хочете назвати, коли ви будете свідомі того, то ми можемо бути спокійніші, як за всяку іншу працю. Бо навіть як є якісь поповнені похибки, а від них ніхто не є свобідний, передовсім у проводі народу, з цим мусите числитися, треба нераз якось може й вийти з того, не роз'ятрювати рани, але навпаки, якось її загоїти, і той блуд, хоч і поповнений, якось направити. А того ніхто так не потрапить, як преса. Можна вивернути на зле, але можна і обернути на добре... Я дуже тішуся, що представництво отут таке велике, численне, як ви отут зібрали-

Верховний Архиєпископ Иосиф виголошує свою заяву під час зустрічі з редакторами

ся. Дійсно можна бути спокійним, що українська преса сповнить ту службу, якої вимагає від неї український народ і що Ви будете тим головним мотором і чинником, який буде провадити і допоможе отим головним діячам нашим, щоб осягнути ту ціль і мету, яка нам намічена. А вона є тільки одна.

Ви бачите, чи по той бік, чи по цей бік кордону, майже всі ті самі недоліки і ті самі недостачі і їм треба якось зарадити. І як ни це сповните, будемо спокійні. І я вам можу нині отут побажати, щоб ви якнайкраще, свідомі тої ваги, по своєму найкращому вмінню і по своїй совісті, поінформували загал, щоби провадили і насвітлювали, щоби, коли ми переходимо кризу, щоби ми перейшли її щасливо, без втрат, а навпаки, вийшли вже на ясне широке море, де можна буде вже зовсім інакше провадити акцію.

Архипастир в розмові з ред. Іваном Кедрином

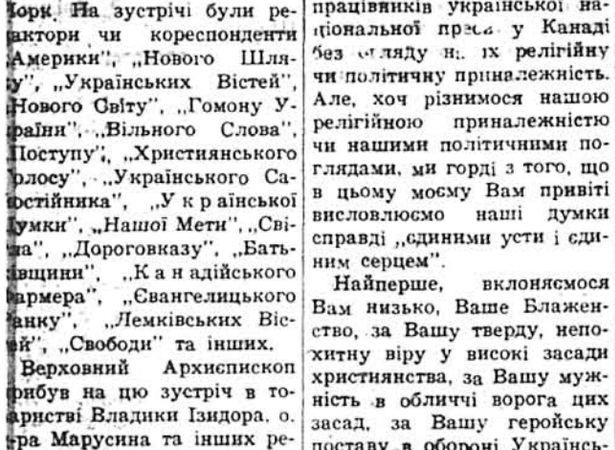

Після конференції з редакторами, було багато спільних фотознімок. На цій, біля Кардинала приклякнув, щоб не заслоняти інших, ред. Зенон Снилик.

Здійснилися наші сподівання

Слово генерального секретаря Президії Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців, М. Плав'юка виголошене на концерті в честь Блаженнішого Верховного Архиєпископа й Митрополита Кардинала Иосифа Сліпого, в Торонті, 16 червня 1968 року.

Ваше Блаженство, Високопреосвященні Митрополити, Преосвященні Владики, Преподобні Отці і Сестри, Достойні Гості, Українська Громадо!

Судилось нам бути учасниками чи свідками подій в житті нашого народу, які ще недавно здавались нам неосяжною, казковою мрією.

З вірою у власні сили, з бажанням скріпити національну єдність нашої спільноти, церковні та громадські діячі української діяспори, ще так недавно провели в життя великий задум — створили нашу найвищу установу громадського життя у вільному світі — Світовий Конгрес Вільних Українців.

Неначе відгукаючись на ті вияви нашої національної зрілости, вітри з України принесли нам новітнє Євшан зілля — голоси мужнього та гідного протесту найкращих синів і дочок українського народу проти нищення рідної мови, духових скарбів української нації, проти намагань ворога нищити стремління до волі і державної суверенности України!

Ми не очікували так наглої зміни в кругах світової публічної опінії, яка образливою мовчанкою збувала події і осяги в українському житті, а тепер широко рознесла в світ слово правди про український нарід, про його і наші змагання там і тут, проти останної колоніяльної імперії наших днів.

Сьогодні в історії нашого народу закарбовується чергова подія, яка стрясає до основ цілою нашою спільнотою у вільному світі, яка луною радости дійде до наших рідних на Україні.

Українська спільнота північно-американського континенту удостоїлась можливости вітати і гостити в себе Великого Сина Українського Народу, який в обличчі лихоліття нашої доби не покинув наших земель, але гідно і мужньо став у проводі нашого народу як його Верховний Душпастир та із ним проходив призначений судьбою терністий шлях. Глибока вірність ідеалам, яким посвятив свос життя, виявилась сильнішою чим рафіновані методи поліційного терору московських поневолювачів. Йому Боже Провидіння дало ласку терпіти, але не зламатись, бути в неволі, але лишитись речником правди, бути пониженим, але зберегти гідність і достоїнство свого провідницького авторитету і врешті йому судилось стати символом перемоги над його могутніми поневолювачами!

Коли декілька років тому несподівано рознеслась радісна вістка про його звільнення та приїзд у вільний світ — то всі ми відчули, що з тим моментом почався новий етап в нашому житті. Ми очікували чогось — хоч не могли цього висказати, ми надіялись на щось, що не скристалізувалось ще в наших серцях і умах. Ми сподівались, що наша спільнота буде мати нового кермана нача нашого церковного корабля ,який у ці бурхливі дні, що їх переживає цілий християнський світ — під його досвідченим проводом успішно вимине підводні скелі та небезпечні кручі і виведе його зміцненим та впорядкованим для грядучих поколінь.

І наші сподівання не були марними. Вчорашній в'язень сибірських тюрем удостоївся членства в колегії кардиналів Католицької Церкви. Українська Католицька Церква дістала в-його особі свого Верховного Архиєпископа. Але не за почестями і достоїнствами прибув він у вільний світ! Своєю далекозорістю він побачив, що збереження Української Католицької Церкви тут і там, тепер і в майбутньому, може бути забезпечене тільки тод , коли вона вибоpе собі належне місце серед християнських церков, коли вона буде організаційно завершена через створення Патріярхату Української Католицької Церкви, коли вона тісно буде пов'язана з українським народом, коли вона у хвилі лихоліття і добробуту, ще краще, як дотепер, служитиме йому.

Ваше Блаженство! Від імені Президії Світового Конгресу Вільних Українців, який об'єднує всі сили нашого життя у вільному світі, в якому працюють представники всіх наших Церков, вітаємо Вас з глибини нашого серця, благаємо, щоб благословив Вас його обильними ласками, дав Вам сили сповнити ту місію, для якої він покликав Вас.

На Ваші руки, як Первоєрарха Української Католицької Церкви, складаємо запевнення, що наша спільнота всіма силами, які є до нашої диспозиції, буде піддержувати всі намагання наших церковних авторитетів на скріплення нашого церковного життя, бо ми свідомі, що без наших церков не вдержиться наша спільнота, а без неї не буде українських церков.

І в єдності наших зусиль, кермованих Церковними і національними авторитетами, ми бачимо запоруку успіху нашої дії на славу Богові і нашому українському народові.

ДИСКУСІЯ ПРО „МІЖНАРОДНИЙ РІК ЛЮДСЬКИХ ПРАВ"

Вінніпег (ОУПС). — 1-го квітня відбулося спільне зібрання Манітобської Ради Громадянства й Клюбу Етнічної Преси, на якому Альбін Дейгл, директор Канадійської Комісії для Міжнародного Року Людських Прав поділився з приявними інформацією про відзначення цього року в Канаді та про недалеку Тегеранську конференцію. В дискусії, що слідувала, приймали участь українці ред. С. Бубник, І. Трач та проф. Яр. Рудницький. Цей останній подав свої завваги про проєктовану „Канадську Хартію Вольностей", підкреслюючи в ній основний недолік — змішання індивідуальних мовних прав із колективними (груповими) мовними правами меншин. На думку проф. Рудницького це й було причиною, чому т.зв. Конституційна Конференція в Оттаві з початком лютого 1968 р. не увінчалась повним успіхом. Він обґрунтував вимогу, щоб у цьому Міжнародному Році Людських Прав присвятити більше уваги розробленню питання прав мовних меншин у різних країнах, тому, що Універсальна Декларація Людських Прав прийнята Об'єднаними Націями в 1948 р., знехтувала це питання.

На зборах Надгудсонської Округи УНС 270-ий Відділ склав $500 на Катедру Українознавства

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 14-го червня 1968 р., в приміщенні місцевого Народного Дому відбулися організаційні збори Надгудсонської Округи Відділів Українського Народного Союзу, на яких 270-ий Відділ, якого предсідником є голова Народного Дому Антін Шаран, а секретарем Михайло Баран, склав імпонуючу суму $ 500.00 на Катедру Українознавчих Студій в Гарвардському У н і в е рситеті. При цьому виявилося, що ця під кожним оглядом прикладна Округа майже в цілости включилася в акцію утворення згаданої Катедри, бо більшість її Відділів вже склали значні пожертви на неї, а інші їх задеклярували.

Збори були присвячені звідомленню окружної управи про працю Округи та звітам поодиноких Відділів про хід цьогорічних намагань помітно підвищити число членів, щоб в цей спосіб відмітити 75-річний ювілей органу УНСоюзу, „Свободи", який появляється від свого початку на території Округи. Після відкриття зборів головою А. Шараном, секретар Округи Мирон Сірий відчитав протокол попередніх зборів, який принято, а потім з черги приступлено до звітування. Секретарі Відділ в подавали стан виконаної праці та пляни на майбутнє. В цього річній кампанії, яка досі принесла 43 нові члени, взяли участь усі Відділи, крім одного ч. 196, над долею якого переведено дискусію. Після звітів, приявний на зборах головний секретар УНСоюзу, Ярослав Падох, перевів одногодинну лекцію, присвячену 15-ти забезпеченевими грамотами, які має УНСоюз для вжитку членів, аналізуючи їх прикмети та даючи вказівки, як слід добирати кроди грамот до окремих потреб членів та цілих родин. Хоч вибір належить до члена, секретар та організатор повинні порадити та повчити яка грамота кому найбільше відповідає. Головний секретар також подав вказівки, як слід переводити забезпечення нових членів, щоб здобути успіх в організаційній праці. В дискусії над доповідю забирали голос П. Дидик, А. Шаран, М. Баран, М. Жук, П. Зубрицький, І. Патуляк, П. Костик, М. Сірий і інші. В дискусії над дальшою працею окрему увагу звернено на нове забезпечення членів, яким кінчиться їхнє забезпечення, на забезпечення дітей і внуків членів та на акцію підвищення суми забезпечення членів, щоб не було поміж ними нікого, хто б не мав бодай 3.000 долярів забезпечення, бо 500 чи 1 000 вже не вистачають.

ПОМЕР ДОВГОЛІТНІЙ СЕКРЕТАР ВІДДІЛУ УНС РОМАН ВОЛ. РОНДЯК

Ню Гейвен, Конн. — Як повідомили з 414 Відділу УНСоюзу в Ню Гейвені, Кон., там помер на 73 році життя інж. Роман Рондяк. Він був кол. старшиною Українських Січових Стрільців і старшиною в УГА. Перебуваючи в Америці, сл. п. Роман В. Рондяк впродовж 12 років займав пост секретаря 414 Відділу УНСоюзу та брав активну участь у громадському житті, не шкодуючи для громади часу та не раз і фондів. Осиротив дружину і двох синів — капітана й майора американської Армії, які, нещодавно обоє щасливо повернулись із боїв у В'єтнамі. Місцева громада і зокрема друзі-союзовці важко відчули цю втрату.

В демонстрації вбогих у Вашингтоні взяли участь 50,000 осіб

Вашингтон. — 19-го червня відбувся тут День Солідарности, зорганізований Кампанією Вбогих Людей, в якому взяли участь понад 50,000 осіб. Кличем цієї демонстрації було те, щоб із багатств американського суспільства мали також користати негри, еспаномовні меншини, американські індіяни та вбогі білі. Похід відбувся від пам'ятника Вашингтонові до пам'ятника Лінкольнові. Впорядники й організатори цієї демонстрації вдоволені з неї. Вони не сподівалися більшого числа осіб. Тішаться вони тим, що половина демонстрантів, — це білі люди. Посадники більших міст допомагали в організації цієї демонстрації і звільняли з праці міських працівників. Преса сумнівається, чи ця демонстрація матиме більший вплив на Конгрес, який мав би схвалити потрібні фонди на те, щоб можна було здійснити домагання, які ставить Кампанія Вбогих Людей. Головним промовцем був наступник вбитого негритянського провідника о. д-ра Мартина Лютера Кінга — о. Ралф Дейвід Ебернеті. Він сказав, що Кампанія Вбогих Людей триватиме так довго, поки не будуть здійснені їх домагання. Він казав: „Залишимося у Вашингтоні і ненасильно боротимемося так довго, поки нарід цієї країни не зворушиться та не дасть нам запевнення, що наші домагання будуть здійснені". Цей негритянський провідник сказав, що він вірить не „в силу зброї, тільки в силу душ". Промовляла і вдова по вбитім негритянськім проводникові — пані Кінг. Присутні були кандидати на президентів та коло 100 конгресменів, для яких були призначені окремі крісла.

Південний В'єтнам проголосив уперше загальну мобілізацію

Сайгон. — Президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тіс проголосив на спеціяльній церемонії у приявності прем'єра Тран Ван Гуонга загальну мобілізацію всіх мужчин у віці від 18 до 43 років та заявив, що південно-в'єтнамська армія буде таким чином побільшена до числа 910.000 і що Південний В'єтнам не потребуватиме побільшених американських збройних сил. Тепер південно-в'єтнамська армія нараховує 775.000 вояків. Південно-в'єтнамський президент звернув увагу, що для збільшення числа вояків треба додаткової зброї і всякого виряду, що його Південний В'єтнам не має і мусить дістати від Америки. Ще в минулому році у Південному В'єтнамі покликувано до війська мужчин тільки у віці 20 до 33 років. Південно-в'єтнамські лідери рахуються з фактом постійної дезерції і тому плянують покликати в цьому році 250.000 до 275.000 рекрутів, але передбачають, що стан армії не піднесеться до кінця року більше, як до 910.000 — власне з уваги на дезерцію.

— На воєнному фронті найбільше зацікавлення викликали нові північно-в'єтнамські літаки, що їх зауважено в здемілітаризованій смузі, яка розділює обидві частини В'єтнаму. Військові фахівці припускають, що це великі совєтські гелікоптери, здатні перевозити ракети і що комуністи перевозять тими гелікоптерами ракети на такі позиції, з якими вони зможуть загрожувати американським воєнним кораблям в Тонкінській затоці.

ВІДКРИЛАСЬ ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Філядельфія. — 15 червня в Домі Союзу Українок Америки розпочалась Виставка Дитячої творчости, яку відкрила голова Окружної Ради СУА п-ні Лідія Дяченко. Експонати надіслали як окремі діти, так і учні різних українських шкіл та студенти Української Мистецької Студії. З молодечих організацій експонатя надійшли від Пласту й ОДУМ-у. Виставка триватиме до 23-го червня.

В. Дідюк

ВІСТІ З ТОРОНТА

ВІТАЙТЕ — ВАШЕ БЛАЖЕНСТВО! — Щире бажання нашої громади — сповнилося! В неділю 19-го травня ц. р. в усіх церквах великого Торонта проголошено радісну вістку, що в п'ятницю 14 червня ц. р. в пополудневих годинах загостить до Торонта Їх Блаженство Кардинал Йосиф, в програмі — відвідини Української Католицької Митрополії в Канаді. Централя Українців Католиків Торонтонської Єпархії заплянувала величаву програму на неділю, 16 червня для достойного вшанування Верховного Архиєпископа Української Церкви, Ісповідника-Страдальця. Великі відвідини збіглися з 20-річчям нашої Торонтонської Єпархії, та Конґресом Українців Католиків у Едмонтоні. З Торонта Їх Блаженство виїде до Вінніпеґу, опісля Едмонтону і Саскатуну. Велика радість і підйом в нашому місті ішла з наполегливою підготовкою, щоб гідно й достойно „єдиним серцем і устами" — привітати Первоієрарха нашої церкви, незламного оборонця суверенних прав Церкви і Українського Народу.

15-РІЧЧЯ КВАРТЕТУ „ВЕРХОВИНА". В неділю 5 травня в залі УНО відбувся гарний і вдалий концерт двох квартетів легкого жанру — торонтонської „Верховини" (жінок), що рівночасно відзначувала 15-річчя свого існування, і квартету „Каравани" з Ню Йорку — чоловічий. Концерт пройшов успішно, по береги заповнена заля щирими безперервними оплесками нагороджувала виконавців обох квартетів. Замітною була участь молоді. З признанням для квартету „Верховина", а зокрема для її відданого організатора і безперервного мистецького керівника — пані Олени Глібович, виступали від громадянства голова відділу КУК — д-р О. Бойко, і п. М. Галюк від мистецьких ансамблів Осередку СУМ під проводом мґра В. Кардаша. Чудові букети квітів вручено нашим ювілятам. Неменше тепло і щиро, квітами вітали торонтонці наших „караванців" із ЗСА, які своїм виступом гідно звеличали ювілей „Верховини" і прекрасно задоволили численну публіку своїми піснями. Програмою проводив артист В. Довганюк, що в міжчасі розвеселював публіку своїми дотепами і монологом Гриця Зозулі.

25-РІЧЧЯ І УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА. — В суботу, 18-го травня ц. р. відбувся урочистий бенкет, з нагоди 25-річчя Дивізії, в якому взяло участь приблизно 1000 осіб. Бенкет відбувся у великій залі готелю Роял Йорк, який розпочав коротким словом голова ділового комітету п. А. Коморовський, передаючи ведення програми п. Б. Синишинові. Першим промовляв кол. голова Українського Центрального Комітету проф. д-р В. Кубійович, а опісля голова КУК і СКВУ о. д-р В. Кушнір. Головну промову виголосив проф. М. Степаненко, віцепрезидент УНР в екзилі. Після бенкету відбувся баль „Червоної Калини". В неділю Службу Божу в Святомиколаївській церкві відслужив о. д-р В. Кушнір у сослуженні шістьох священиків, двох капелянів Дивізії і колишніх вояків. Проповідь виголосив кол. капелян о. д-р І. Нагаєвський. По Службі Божій відбувся вояцький обід з участю запрошених гостей, в українській гостинниці Мейфер Ін. Ювілейні святкування були добре зорганізовані, ними проводив діловий комітет, зложений з кол. вояків дивізії.

СВЯТО ВЕСНИ. — Вже увійшло у традицію праці СУМ, що влаштовує вона т. зв. „Свято Весни", сполучене з місяцем Юного Сумівця. Цього року таке свято відбулося у неділю, 2-го червня ц. р. на оселі СУМ „Веселка", з цікавою новою програмою, яку виконало в більшості юнацтво СУМ Південного Онтаріо. Ця цікава програма кожного року стягає на „Веселку" велике число учасників.

„ТЕҐ-ДЕЙ". — Суспільна Служба Українців Канади, відділ в нашому місті, одержала дозвіл на переведення вуличної збірки „теґ-дей", яка відбулася 31 травня і 1 червня ц. р. (п'ятниця вечором і субота цілий день).

СПІВАЄ Й. ГОШУЛЯК. — Відомий український співак (бас) Йосиф Гошуляк не тільки улюбленець Торонта, але багатьох міст Канади і Америки, наспівав на окремо виданій платівці 10 арій українських композиторів-клясиків. Гарне виконання заслуговує на те, щоб ця платівка знайшла місце в кожній хаті. Платівку випустила фірма „Ар Сі Ей Віктор" під назвою „Юкрейнієн клессік", її оформив мистець М. Левицький. Окремо подані тексти пісень українською, англійською і французькою мовами, та світлини М. Лисенка, К. Стеценка, Я. Степового, В. Барвінського і Мих. Гайворонського. Платівка присвячена 100-им роковинам державности Канади і 75-річчю українських поселенців в Канаді.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА. — Дирекція Українського Інституту св. Володимира плянує цього літа одномісячні курси українознавства на Оселі „Київ". На курси приймається молодь хлопців і дівчат від 14-го року життя. Курси пов'язані з літнім таборуванням, тому, крім навчання молодь буде мати змогу відпочинку. Це вже 11-ті з ряду курси українознавства Інституту св. Володимира. Разом з учнями на оселі будуть перебувати також учителі й виховчики. На кінець курсів буде підготований концерт молоді. По додаткові інформації в справі цих курсів радимо звертатися до управи Інституту при 651 Спадайна Ровд у Торонті.

Американське Лікарське Товариство забороняє расові обмеження в своїй організації

Сан Франсіско. — Делеґати на річну конвенцію Американського Лікарського Товариства, яке нараховує 216 тисяч членів, прийняли резолюцію, яка формально, вперше в історії цієї організації забороняє расову сеґреґацію в рамах цього Товариства. В попередніх днях були демонстрації негритянських лікарів проти расових обмежень в Лікарському Товаристві. Протестанти старалися увійти до залі нарад, але їх туди не пустили. Та пізніше, несподівано, делеґати в числі 242 прийняли рішення, щоб скасувати всякі расові і релігійні обмеження при приниманні членів до АЛТ. Всіх лікарів в цій країні є 300,000, між ними є коло 7,000 негрів. В цій країні негри становлять 11.4 відсотка населення, але негрів лікарів є тільки 2.2 відсотка. Негри лікарі мають свою професійну організацію, яка об'єднує коло 5,000 негритянських лікарів. Ця організація називається Крайове Лікарське Товариство.

УКРАЇНЕЦЬ ВИГРАВ ВИБОРИ ДО МУНІЦИПАЛЬНОЇ РАДИ В БРИТАНІЇ

Лондон. — Відомий громадський діяч і патріот-меценат, який сприяє виданню українських книжок, Степан Терлецький, новий мігрант у Британії, здобув велику перемогу у муніципальних виборах і став радним Кордіфської Муніципальної Ради. Як повідомила Головна Управа СУБ у тижневику „Українська Думка" з 23-го травня — „це перший випадок в історії Британії і, здається, й цілої Европи, що українець зайняв такий видатний пост".

О. Іванець

ЗАПОРОЖЦІ ЗА ОКЕАНОМ

Вже так долею присуджено деяким козакам: одні з Січі за Дунай перекочувалися, другі з Кошовим Головатим — на Кубань. І якраз правнуки отих відважних останніх переселилися з Кубані за Тихий океан в Австралію.

Козаки, як козаки, — непосидющі люди. Доказом є тріо кубанських козаків віртуозів-танцюристів, вокалістів та інструменталістів, які за останніх вісім років навприсядки обтанцювали вздовж і впоперек всю земну кулю. Їх звати Василь Коваленко та брати Микола і Сашко Кумпани. Старший із них віком і у керівництві В. Коваленко вийшов на еміґрацію під час страхіть минулої війни дев'ятилітнім хлопчиною; Микола та Сашко — „в пелюшках", як самі згадують. Проте тріо „Кубанських козаків" позитивно відрізняються від багатьох тим, що вони навчилися багато дечого доброго чужого і своє рідне зберігають, як зіницю ока.

Після чотирирічної відсутности вони знову прибули до Англії, і мені склалася нагода порозмовляти із В. Коваленком.

— Які ваші враження, козаче Василю, з Японії?

— Люди: пунктуальні, ввічливі й чисті. Навіть у публічних парках порозставлені попельнички для недокурків.

— А з Південної Африки? Василь і покрутив головою.

— Там? — перепитався — там колонізатори, якщо б їх так назвати, сидять на бочці пороху, яка ось-ось вибухне! Із політикою приниження окупованих народів дійти можна лише до певної границі, і та границя є мішком, із якого окупантам повертатися не судилося: вони приречені на знищення. Про це нам свідчить історія. Навіть наша з часів хмельниччини.

— Чому ви завдячуєте свій успіх?

— Постійною впертою працею, вірою у свої сили і зумінням свого завдання.

На цім місці Василь примружив очі і зазирнув у мої, немов переконавшися, що його співбесідник не осягнув глибини думки у відповіді, почав розважливо пояснювати:

— Постійна вперта праця виходить із віри в себе, тобто, віри в силу свого народу. Сила народу є його минуле, теперішнє та майбутнє. От, наприклад, сьогодні, після того, як ми вже об'їхали майже всі країни світу, ми побачили, що маємо дуже багато позитивного свого, українського, чим можемо поділитися з чужинцями. Для цього потрібна трибуна. Постійною впертою працею ми здобули трибуну - сцену! Нашим завданням є: через танець та музику показати світові велич історії українського народу і його невичерпний потенціял у перспективах майбутнього. Ми є свого роду скромненькі кобзарі ,учні нашого великого Кобзаря, Тараса Г. Шевченка.

— Я вже чув вашу нову пісню, композицію п. Мошняги, на слова Т. Шевченка „Гамалія", що має новий для української традиційної пісні темп...

Василь перебив:

— Ми віримо, що час вимагає темпу, який піддає свіжости духа, збудужує енергію в дію. Наш музикальний директор і композитор дав нам чудову музику багатьох пісень. Скоро вийдуть наші перші грамофонні платівки, і, я певний, ними захопляться слухачі.

— Такі ви певні?

Василь розвів руками і засміявся:

— Козак не без долі!

— Чи лише у цім можна відчути вашу повану до Кобзаря?

— Певно, що ні! „Кобзар" нашого співця є нашою біблією. Він же є історією душі нашого народу, приналежністю до якого ми гордимося, і він є єдиним дороговказом для „живих і ненароджених земляків". Будьмо ж із глуздом: без сім'ї з'єднаної любов'ю, нас усі топтатимуть.

Після павзи питаюся:

— Яке ваше особисте бажання?

— Лише одне: бачити моїх земляків на еміґрації згуртованих у громаду, міцну шевченківську громаду!

— Яке ваше бажання для групи „Кубанських козаків"?

Поки ще ноги носять, голоси неохриплі і пальці відчувають струни та клявіші, показати світові, що козацький дух невмирущий і що для нашого народу, його творця, не існує слово „неможливо".

— Чого найкращого ви навчилися від чужинців і яких?

— Від валійців, звичайно. Поза Валією вони говорять різними мовами. У своїй країні — лише рідною: до чужинців лише знизують плечима. Вони дійсно шанують своє!

— Чи п'ємо ж, Василю, по чарці за ваші успіхи!

— Пийте на здоров'я, — сміється Василь. — Для мене — ні! Козаки в поході не п'ють. Ми ж у поході!

Лондон, травень, 1968 р.

Вунсакет, Р. Ай.

60-літній ЮВІЛЕЙ СЕСТРИЦТВА

Управа Сестрицтва зі своїм парохом о. Віталієм Коваленком

60-літній Ювілей Церковного Сестрицтва Пр. Д. Марії відзначено 2-го червня. Ювілейні святкування розпочалися 1-го червня в церкві Службою Божою за здоров'я членок, і панахидою за померлих членок. Правив протоієрей о. Віталій Коваленко. В неділю була Служба Божа на інтенцію Сестрицтва і молебень до Пр. Д. Марії.

По полудні о 1-ій годині розпочали концерт учні Рідної Школи при Парохії, яку то школу веде п-і матка Віра Коваленко. Старші діти: Павлина і Варвара Павлишин, Ан. Марія Гладик, Д. Ясіньчук, Льонця Когут і Христина Тепер відспівали три пісні. Пісню присвячену матерям виконали так чутливо, що бабусі і матері заплакали зі зворушення.

Виступали: Дона Тепер, Іванка Мішанець, Памела Чагарин, Ґлен Тепер, на трубці приґравав Фред Чубай. Як вони заграли, заспівали та затанцювали, козак пішов на присідку, то були радість, сміхи й гучні оплески.

Пані матка перебула тяжку операцію, але дітей підготовила на цей виступ. Ми їй щиро дякуємо.

Потім був обід. По обіді програмою проводив о. В. Коваленко. Вступне слово виголосила предс. Ан. Гринух Де Шенеро, тут народжена. Отець В. Коваленко привітав старих члениць і дякував їм за їх труди і працю, яку вони поклали для своїх дітей, організацій і Церкви.

Були привіти від організацій і стейтового репрезентанта Ореста Чагарина та від інших. Про діяльність Сестрицтва говорила рек. секр. Ксеня Чагарин. Воно було засновано 1908 р. Це було запомогове товариство. Давало запомогу хорим і бідним. Поміч Рідному Краєві почалась від 1913 р., як тут був делеґат від Рідної Школи покійний д-р Семен Демидчук. Від того часу на кожний заклик рідного Краю все давали грошову поміч на наші установи, на визвольну боротьбу, пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, на Церкву - Пам'ятник у Савт Банд Бруку, на Червоний Хрест ЗСА та на інші культурні цілі. Сестрицтво є членом УККА від його заснування донині.

На пам'ятку цього Ювілею справили коштовні ризи до Церкви. Дали пожертву 100 дол. на Катедру Українознавства.

До Ювілейного Комітету входили крім згаданих, Н. Камфоняк, Ан. Мішанець, Леся Когут, К. Камфоняк, Оля Сороката, М. Кокольська і Стефа Карабіна.

Ксеня Чагарин

КОНЦЕРТ ОДУМ-у В ШИКАҐО

Кінцевий виступ ансамблю бандуристів та струнної оркестри ОДУМ-у в Шикаґо. Дириґент Анатолій Луппо

28-го квітня шикаґівська філія ОДУМ-у показала успішні досягнення своїх мистецьких груп в музиці, співі й танках.

Велика заля Шопена була заповнена по береги, хоч напередодні в тій же залі ,також переповненій, відбувся прекрасний концерт СУМА з Торонта.

Імпрезу відкрив голова ОУДМ-у Олексій Пошиваник, повідомляючи, що концерт присвячено 50-ій річниці Української Національної Революції, відновленій 50 років тому Українській Державі При цій нагоді він закликав до політичного об'єднання в українській родині, зазначивши, що це є можливе тільки при толеранції до інакомислячих, та пояснив поняття демократії.

Програма концерту складалася з виступів струнної оркестри, окремого струнного ансамблю, ансамблю бандуристів і співів хору й солістів. Всіма музичними й співочими групами керував Анатолій Луппо, що став тут „універсальним", сказати б, пересмцем своїх попередників-творців: струнної оркестри А. Степового, а ансамблю бандуристів — Г. Китастого. По успішних виступах цих мистецьких одиниць він вдало заступив тих керівників, ще дужче зміцнив дисципліну, удосконалив зіграність і зіспіваність своїх молодих адептів. Це помітно відбивалось у виконанні ними точок програми. Успішними були виступи й танцювального ансамблю в постановці керівника Миколи Осовського.

Щоб показати програму концерту, наведемо список тих точок. Струнна оркестра виконала: „Український Марш" (виконано взірцево, бездоганно); („Веселу В'язанку", „Сусідка".. (Ці дві точки викликали найбільші овації публіки враженої імпозантністю й силою спільного виконання старшої та молодшої груп оркестри); „Концерт Увертюра" муз. Шанно — це був верх мистецького виконання оркестри.

Під гру цієї оркестри відбувалися такі співи: „По садочку ходила" (виконували Д. Грушецький і Р. Клюковський); „І курить доріженька" муз. П. Майбороди; „Червона ружа" — муз. І. Шамо (виконував чарівний квартет співачок Л. Литус, Н. Скиба, Л. Ревенко та Є. Петренко; „Чобітки" — муз. Я. Цегляра (дует В. Котенка і Д. Грушецького); „Дівоча танцювальна" — муз. А. Кос - Анатольського (сольо пресильного голосочку Г. Грушецької); „На калині мене мати колихала" — муз. В.Верменича (сольо Р. Клюковський); „Ой червона калинонька" муз. Г. Китастого і „Надобраніч" муз. Д. Кабалевського (це були гарні виступи малих сестричок Олі,Галі та Марусі Луппо). Але, наймиліше проспівав і найсильніше захоплювались ми співом жіночого хору пісні „Розлягались тумани" муз. І. Шамо, вже без супроводу оркестри.

Також танці відбувалися при грі струнного ансамблю, що показав свій багатющий репертуар. „Чумарочка" — виконала малесенька дівчинка, як віточка прибрана, Андруся Панчук з масою делікатних, повних грації, чарівних фігур, знаменито підібраних і так само виконаних. „Козачок" гарно протанцювали: А. Чаюн, Є. Петренко, Ю. Діліндорф та Петро і Іван Іващенки. Всі дівчата літали легенько але дехто з хлопців трохи переборщував свої горді пози перед вступом в танець. „Дунаївку" виконав цілий танцювальний гурток прекрасно.

А тепер пару слів про славу Шикаґівського ОДУМ-у — про ансамбль бандуристок і бандуристів молодих. В цьому концерті його прекрасно виконаними речами були: „Повій вітре" і „Ой горе тій чайці". На жаль, чомусь в програмі коцерту, гарно оформленній, проти цих назв не зазначено імен авторів цих творів, як то зроблено при всіх інших назвах. Зокрема для патріотично-виховного сенсу треба б було пояснити символічне значення слів пісні про „Чайку", що її створив Гетьман Іван Мазепа... Хор співаків часом заглушав гру бандур. Під кінець концерту ансамбль бандуристів заграв ще „Весняні мрії" муз. І. Китастого і „Дівчино моя, Переяславко" — народню пісню, після чого на сцену закликано маестра Г. Китастого, появу якого публіка й виконавці концерту щиро привітали.

Концерт мав добрий успіх і китиці квітів, що ними обдаровано керівників мистецьких одиниць ОДУМ-у були належним доказом щирого признання їхньої праці.

Конферансьє була Анна Чаюн, і вона гарно виконала свій обов'язок.

Антін Кущинський

Концерт визначних учнів УМІ

(Думки і враження)

Відвідувачі музичних пописів Українського Музичного Інституту та численні позамісцеві гості були вдоволені 5 травня в приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-ій вулиці.

Якщо глибше застановитися над „Концертом визначних учнів", то мріємо про кадри молодих музик, які забезпечили б дальший розвиток нашої музичної культури.

Прямуючи до такої цілі, УМІ влаштовує три категорії пописів: загально - льокальні, Відділів (кращі учні) та Концерт Визначних.

Виступ концертантів попередило слово п. Дарії Каранович - Гординської, заступника директора. Потім слідувало продемонстрування програми, в якій було 20 творів різних стилів серйозної фортепіянової та віольончельової музики.

„Спочатку гарно запрезентували себе три учениці у в ці 11-ти літ Марічка Сохан (уч. п. О. Чипак, курс І. Сер.), взірцево заграла гарним, повної глибини контрольованим тоном „Інтермеццо" б-моль оп. 117 Брамса легко і прозоро „Новелету" г-моль Шумана.

Ірена Пелех (уч. п. Г. Клим, курс І. сер.) виявила непересічну вмілість передати муз. зміст у „Ноктюрні" б-моль оп. 9 Шопена і Копленда „Кіт і Мишка". В неї належне зрозуміння стилю, гра спонтанна, повна музичних ідей.

Мотря Ходновська (уч. п. Д. Каранович - Гординської, курс III, сер.) передала „Ноктюрн" Фіс-дур Шопена настроєво, а „Концертовий Етюд" Годара з певним технічним блиском.

Ірена Квірмбах (уч. п. О. Квірмбах) заграла поправно „Сонату" Д-дур Гайдна.

Вміння балянсувати динаміку, контролювати темпа, педалізацію, зміст твору і все це у щоденній праці самокритично реґулювати, це передумова музикальної гри.

Орися Цибрівська (уч. Ю. Цибрівського, курс IV сер.). Відіграла „Рапсодію" г-моль оп. 79 Брамса і „Фантазію" Телемана - Барбера на 2 форт. Вона щораз більше звертає увагу своїм поступом щодо техніки та інтерпретації. Гру її характеризують точність, самовпевненість та м'який тон. Належить далі систематично працювати над поглибленням гри і розвиненням своїх численних прикмет.

Святослав Домбровський (уч. п. Л. Горницького, курс І. в.) виказав зовсім добрі завдатки на солідного піяніста. Грав уважливо, коректно „Каприччо" фіс-моль, оп. 76 Брамса. При інтенсивній праці над собою може добитися поважних успіхів.

Наталя Даниш (уч. п. Л. Горницького, курс І. в.) виявила своєю грою свій внутрішній порив до музики, те, чого не можна навчитися, бо лише нечисленні родяться з таким природним обдаруванням. Вона заблистіла у виконанні І. ч. з майстерно імпровізованою III-ю каденцією „Концерту Ц-дур, оп. 15 Бетговена", палкі з ніжним тінюванням фрази говорили про відчування музики Бетговена.

Побажана була б дещо уважніша педалізація.

Мирослава Ковалів (уч. п. Л. Горницького, курс II в.) здобуває щораз складніші під мистецьким оглядом твори. В неї добрі музичні інстинкти, гра логічна, Соната Бетговена „Вальдштайн" є трудним твором, вимагає емоційної напруги, високої майстерности та творчого потенціялу.

Орест Мороз (уч. п. Д. Каранович - Гординської, курс І Ів.) виказує музикальність, гарний удар, добре вичуття ритму, але програма „Прелюд Ціс-дур", В.Т.С.Т. Баха, „Емпромптю Ас-дур" оп. 29 Шопена і „Коломийка" Колесси, не дала повного образу його можливостей, як вже так заавансованого учня.

Віра Никифорук (уч. п. Л. Горницького, курс дипл.) грала як звичайно музикально, технічно досконало „Етюд" Е-дур, оп. 10 Шопена прозвучав лірично — по шопенівськи. Мелодія та акомпаніямент гарно збалянсовані. В середній частині, в розтяглій каденції потрібно більшого розмаху. Токата Хачатуряна дала змогу слухачам слідкувати за творчим процесом, відповідним до змісту, та бракувало більше віртуозного підходу, щоб вповні передати характер твору.

Галина Сарач (уч. п. Л. Полевської, курс конц.) челістка, всеціло опанована, знаменито держить себе на естраді. Зпід її пальців випливають тони в гарних мелодійних творах, які вона вміло пов'язує лірицизмом і чутливим ритмом. Її гра — це гарне зіставлення інтелекту і емоції. Всі три виконувані твори „Арія" Баха, „Мазурка" Шарвенка та „Концертовий Етюд" Айваз'яна виказали тонке розуміння композитора, переконливу та цікаву інтерпретацію. Партію другого фортепіяна виконував п. Ю. Цибрівський і студ. М. Ковалів. Акомпаніювала п. С. Сарач-Буніна.

Є. Курилович-Чапельська

Центральний Союз Українського Студенства — ЦЕСУС

Мета Союзу: Метою ЦЕСУС — заступати інтереси українського студентства серед власного громадянства і на міжнародному відтинку, боронити та обстоювати інтереси українського студентства поневоленої України та — через координацію діяльности своїх членів, як і через власну діяльність — нести всебічну допомогу українському вільному студентству поневоленої України.

Діяльність: Намічену мету ЦЕСУС осягне тим, що:

а) репрезнтує все українське студентство перед українським громадськими чинниками та в міжнародніх і національних студентських організаціях,

б) координує діяльність українських центральних студентських організацій, дбаючи про українські національні інтереси та добре ім'я українського студентства,

в) бере активну участь в різних проявах міжнародної студентської діяльности (конґреси, семінари, з'їзди), на яких репрезентує українське вільне студентство та боронить інтереси українського студентства, що живе в поневоленій Україні,

г) дослідує студентську дійсність і нехтування академічних свобід в Україні та популяризує висліди своїх дослідів,

ґ) видає періодичні і неперіодичні публікації українською і чужими мовами,

д) організує фонди та завідує ними з ціллю використання їх якнайефектовніше для добра українського організованого студентства та української справи.

Основне твердження: Так довго як Україна є поневолена Москвою і не має права розвиватися вільним життям вільних народів, ЦЕСУС є одиноким представником і речником всього українського студентства на міжнародному студентському форумі.

Плян Праці Управи ЦЕСУС-у: Домагатися і здобути для ЦЕСУС-у, як світової організації українського студентства, визнання дійсного „де факто" представника у міжнародному студентському житті. Щоб це зреалізувати є конечним:

1. змобілізувати і активно включити українського студента в міжнародний студентський рух,

2. наладнати відносини та практичну співпрацю із всіма чужинецькими національними студентськими союзами, а головно із міжнародною студентською централею та її секретаріятом КОСЕК,

3. досліджувати студентські проблеми по всіх країнах світу.

Для успішного переведення намічених плянів Управа ЦЕСУС-у зобов'язується:

1. відвідати і відбути ряд зустріч і конференцій із:

а) українськими студентськими центральними організаціями,

б) секретаріятом міжнародної студентської конференції (КОСЕК),

в) провідниками чужинецьких студентських союзів.

Філядельфія, Па.

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ

Українське громадянство Філядельфії гідно відзначило 25-річчя створення 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії 11-го травня бенкетом і балем, що їх Станиця Братства кол. Вояків 1 УД УНА при співучасті українських комбатантських організацій під патронатом місцевого Відділу УККА влаштувала.

Серед 350 привних осіб в авдиторії української католицької школи св. свщм. Йосафата, були, крім українського вояцтва, його родин та гостей представники 47 центральних та місцевих організацій і установ.

Головного Командира Української Національної Армії ген. штабу ген. полк. Павла Шандрука сердечними оплесками привітали кол. вояки 1 УД та гості. Такими ж оплесками вітали привні 69 колишніх дивізійників на сцені. Програму бенкету розпочав мгр. Богдан Артимишин, голова Станиці Братства Філядельфії, передаючи провід мгр. Олександрові Луцькому, який знаменито вив'язався зі свого завдання.

Хвилинною мовчанкою вшановано колишніх вояків 1 УД, які впали на полях боїв з відвічним ворогом. Колишній капелян Дивізії, о. Богдан Левицький провів молитву, після якої привні відспівали многоліття українському війську та його Командирові.

Першу частину програми завершило удекорування кол. Вояків 1 УД червоними гвоздиками, що його довершили пані М. Чайковська, В. Левицька та Христина Прончак і Зоряна Луцька — мати, дружина та доньки дивізійників.

В другій частині програми промову виголосив ген. штабу ген. полк. Павло Шандрук, який підкреслив хоробрість вояцтва 1 УД УНА, з якого багато після програної під Бродами вступило в ряди Української Повстанської Армії, щоб продовжувати боротьбу за здійснення найвищого українського національного Ідеалу.

Головну промову мав ред. Володимир Біляїв, який ствердив, що Дивізія „Галичина" продовжувала військові традиції попередніх українських збройних формацій, за які боролися Українські Січові Стрільці, вояки Української Галицької Армії, Армії Української Народньої Республіки та Української Повстанської Армії.

Тостмайстер представив гостей при головному столі та представників організацій і товариств.

Привіти виголосили: інж. В. Забороцький, голова Крайової Управи Братства кол. Вояків 1 УД УНА в ЗСА, д-р В. Білозор від колишньої Військової Управи, д-р Б.Т. Гнатюк, голова місцевого Відділу УККА і інсп. М. Алексевич від місцевих українських комбатантських організацій.

В мистецькій частині програми виступали актори „Театру в П'ятницю": Богдан Паздрій і Марія Лисяк, Леся Романець, Марійка Гнатюк і Ірина Зазуляк з Дівочого Тріо Юного СУМА. Музичний супровід спочивав у руках проф. Зої Маркович.

Бурхливими оплесками нагороджували привні Б. Паздрія за виконання монологу „Скапцанів", Марію Лисяк за прегарне виконання пісні „За стрілецький звичай" (слова О. Лисяка, музика Ю. Лаврівського), три пісні Дівочого Тріо в аранжерці проф. Зої Маркович та гостя з Елізамету С. Магмета, який виконав монолог Е. Козака „Дивізія". Останньою точкою програми був виступ дивізійників акторів Е. Левицького і В. Карпяка, які вдягнені в дивізійні однострої виконали у мистецько-жартівливій формі скеч Е. Левицького „Зустріч двох дивізійників по 25 роках".

Бенкет закінчив молитвою о. митрат С. Біляк, парох української православної Катедри св. Володимира у Філядельфії.

Баль тривав від год. 10 : 00 до 2 : 30 ночі і відзначався милою товариською атмосферою, яка задовільнила й найбільш вибагливих гостей. З куплетами, що їх автором був О. Лисяк, який оформив також музичний монтаж „За стрілецький звичай", виступав керівник „Театру в П'ятницю" Володимир Шашаровський. До танців приграва оркестра „Амор", яка з участю І. Раковського створювала настрій повного задоволення.

В неділю 12 травня в церкві Христа Царя Впр. о. рад. В. Головінський відслужив торжественну св. Літургію в наміренні українського народу та його збройних сил. Захоплюючу проповідь виголосив Впр. о. крил. Роман Лободич, кол. польовий духовник. Божественну Літургію і Молебень у православній Катедрі св. Володимира відслужив Впр. о. митрат Степан Біляк. (СК)

ПЛЯНУЮТЬ ДЕКАДУ ДОСЛІДІВ ОКЕАНІВ, яка має початися в 1970 році, і яка має коштувати 8 більйонів дол. З цієї суми ЗСА і СССР мали б заплатити по 3 більйона дол. Президент Джансон пропонував цю декаду в березні ц.р. Виконний секретар Крайової Ради для морських дослідів Едвард Венк їздив в цій справі до СССР, де перебув три тижні, заявляє, що Москва погоджується на спільні досліди океанів. СССР і ЗСА мали б щороку для дослідів океанів постачати по 20 кораблів. Погодилися взяти участь у цій великій океанічній експедиції Англія, Німеччина та Норвегія. Головою Крайової Ради океанічних дослідів є віце-президент Гюберт Г. Гомфрі.

Міннеаполіс, Міннесота

ГРАДУАЦІЯ МИХАЙЛА ІВАНА КРАВЦЯ

Михайло Іван Кравець

Михайло Іван Кравець, син Павла і Тетяни, дівоче прізвище Федоришин, закінчив середню школу (гай скул „Де Ля Саль) і церемонія градуації відбулася 26-го травня. Він прийнятий до коледжу св. Томи в Сейнт Полі, але перше мусить відбути службу в Крайовій Гвардії в Мізурі.

Михайло любить спорт, є активним членом молодіжних організацій, цікавиться музикою і не раз пописувався грою на мандоліні на публічних виступах. Він приносить честь своїм батькам, дідусеві і бабусі та цілій громаді при церкві св. Константина.

2-го червня о год. 4-ій по полудні зійшлася родина і численні гості враз із отцями у великій залі шкільної авдиторії церкви св. Константина. Всі гості засіли за столи. За почесним столом сидів градуант з батьками, дідом, бабою, Всч. Отцями, учителями школи „Де Ля Саль" і хресними родичами. Парох о. шамб. д-р Кнап провів молитву, після якої почалося прийняття. О. парох представив гостям учителів школи „Де Ля Саль", які прийшли побажати Михайлові добрих успіхів. Отець парох виголосив промову. З промовами виступили ще: братчик Чад від шкільної оркестри, який сказав, що такого здібного виконавця музики, як Михайло Кравець, його школа зараз не дістане. Учитель чужих мов Джін Кольстон сказав, що Михайло був першим учеником з латини. Ролф Ольсон, професор географії, сказав, що українська молодь добре вчиться і веде перед в здобуванні стипендій та інших відзначень за свої успіхи в науці.

Михайло подякував своїм родичам по українськи за їхні труди, батьківську опіку і матеріяльну поміч. Він сказав: „Ви, тату і мамо, тяжко працювали в поті чола. Вами запрацьований гріш допоміг мені скінчити середню школу". В кінці подякував Всч. о. д-рові Кнапові за добре батьківське серце до дітей і за те, що виховував їх в християнському дусі. Дякував всім тим, хто його виховував чи вчив.

Дорогий онуко, прийми і від нас старих, діда й баби, скромні, але щирі побажання. Вітаємо тебе, Михасю, з успіхами і бажаємо тобі Божого благословенства!

Теодор Федоришин

Бруклин – Північ, Н. Й.

ДЕНЬ МАТЕРІ

12 травня у великій залі Українського Національного Дому відбувся заходом Укр. Національного Дому „День Матері", в якому взяла участь українська громада Північного Бруклину.

Велика заля Укр. Національного Дому помістила коло 150 учасників Дня Матері. Сотрудник місцевої парохії о. Яків Стіл відкрив цю родинну подію спільною молитвою. Маленькі діти садочка та більші діти школи українознавства вітали прегарними зворушливими деклямаціями, співами і танками своїх матерей і виконали сценку Юри Шкуляка п.н. „Слава, слава любій мамі".

Програму цю досконало підготовила і по-мистецьки вивела п-ні Марія Рейнарович, за що належиться їй щира подяка. Програму виведено в трьох видах — Матері Сина Божого, символа Батьківщини-України і матері-виховниці молодого покоління.

Треба було подивляти, як молодь гарно виконувала програму, немов професійні артисти. Коли при кінці програми діти числом понад дванадцять вийшли на сцену та віршами висказували свою любов до матерей, то у багатьох матерей появилися сльози. Батьки мали радість і насолоду під час цієї гарної імпрези.

Голова місцевого Осередку СУМА п. О. Рибіцький зголосив, що на залі є присутні члени СУМА, які недавно вернулися з В'єтнаму. Вони гарно виконали аркан і коломийку, а потім гостинно обслуговували гостей. Голова місцевого Відділу Союзу Українок п-ні М. Зозуля, при допомозі п-ні Круг приготовили гостину. При головному столі засіли представники релігійних і світських організацій. Обов'язки тостмайстра виконував п. Теодор Глухий, котрий виголосив святочну промову, а при кінці подякував зосібна тим, що найбільше причинилися до успіху Дня Матері.

Голова Укр. Національного Дому і рівночасно председник 158 Відділу УНСоюзу ім. Богдана Хмельницького в Бруклині п. Юрій Сокол, який вложив багато праці для успішного переведення Дня Матері, подякував всім учасникам за численну участь.

Т. Г.

ІЗ ШИКАГІВСЬКОЇ ХРОНІКИ

Окружна Конференція Товариства Українських Інженерів відбулася в суботу 1-го червня. Приїхали інженери з Дітройту, Клівленду, Міннеаполісу і Лос Анджелесу. Темою нарад були справи нового членства, журналу „Вістей" і наукових річних збірників На жаль не міг я бути на імпрезі інженерів, бо був на весіллю Теофіля Ольшанського фон Ястрембіц, і панни Христини Дашко, членки 423-го відділу УНСоюзу. Я посвоячений з родиною Ольшанських, бабця молодої, дівоче прізвище Фільц походить з мого села. Батько молодого живе тепер в Каліфорнії, за молодих літ був полковником армії держави Гондурас, коли мусів тікати з Польщі як член УВО, якийсь час був інструктором в школі танків Авраменка. Його брат Михайло був окружним організатором УНСоюзу, а пок. брат Андрій учасник атентатів з часів УВО жив якийсь час в державі Панама і мав там свою радіову станцію. Весілля було у вужчому колі родини з 150 учасниками, які при оркестрі в люксусовому ресторані „Дипломат" танцювали, навіть деякі на старі літа йшли равприсюди.

Дитячу Вишивану Забаву, влаштовану 39 відділом СУА відвідав я зі своїм півторарічним унуком Степаном. Хай привикає до дітей і українців, хай змалку вчиться українознавства. Імпреза була великим ділом Союзу Українок. Бо хто ж інший має дбати про програму для дітей поза домом? Жіночі організації, які мають до цього знання, досвід, і найважніше — терпеливість, якої чоловіки не мають.

Союз Українок, який щорічно влаштовує дитячу програму для дітей нашої громади, буде мати в днях 5, 6, 7-го липня XV конвенцію в готелі Конрад Гілтон. Кращого вибору Централя Союзу Українок не могла мати, бо в Шикаго відділи СУА мають рухливих і працьовитих провідних членів, які заопікуються Конвенцією — а Шикаго, як відомо є добрим „Конвеншен Сіті".

Степан Куропась

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 пп.

З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 21 червня відбудеться там передостанній в цьому сезоні вечір, влаштовуваний Спілкою Українських Журналістів Америки. Виступлять самі Пані: Людмила Івченко-Коваленко, Марія Струтинська, Леся Храплива, Марія Демидчук і Ольга Соневицька. Поч. о год. 8 веч.

ГОЛОД В УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чоловік, сів на лаву і представився: „Я — журналіст". Ми розговорились, і він сказав, що таких зразкових колгоспів в Україні є тільки два. Я розповів йому відверто про те, що бачив у Любарі та Вищикусах, про втечу моїх помічників і т. п.

Журналіст уважно мене вислухав і запитав, чому я не втік із Вищикус. Я з'ясував, що в 1932 році був обвинуваченій у шкідництві, але за відсутністю доказів мене засудили лише на один рік умовно, і тому при найменшій провині я можу бути засуджений щонайменше на п'ять років.

Побачивши мою відвертість, журналіст з сумом зауважив:

— Коли я пишу до газети, то часто мушу все перекручувати — свідомо брехати, вихваляти те, що нікчемне, і ганьбити те, що чесне, правдиве і для мене дороге.

І ніби на виправдання себе, розповів про свій арешт. Володіючи німецькою мовою, він з обов'язку журналіста відвідував відділ чужинецької преси при НКВД. У зв'язку з цим був заарештований і обвинувачений в контрреволюції. П'ять місяців просидів у в'язниці, де вимагали, щоб він признався до вини і підписав протокол обвинувачення.

На мої запити про стан колгоспів, про голод в інших областях України журналіст відповідав загальниково, мовляв, генеральна лінія партії для всіх українців однакова.

Обмінявшись думками, ми розійшлись і напевно обидва були раді, що не виявили один одному своїх прізвищ та місць праці.

Епілог

Дуже повільно йшов час у проклятих 1932-33 роках. Безперервні арешти, розкуркулення, голод, терор створювали в Україні справжнє пекло.

Щоб прикрити свою злочинну діяльність, усіх голодуючих селян большевицька влада оголосила ледарями, саботажниками, зрадниками, ворогами народу, і з ними заборонено було контактувати. Внаслідок цього осамітнені люди вмирали не тільки у фізичних, але й моральних муках.

Найбільше вимерло українських селян під час збиральної кампанії 1933 року. Бо Москва перед колгоспами України поставила вимогу: виконати в першу чергу державний план хлібозаготівель. Деякі управи колгоспів не додержали цієї вимоги і перед виходом колгоспників на працю видали їм потрохи збіжжя з нового врожаю. Управи тих колгоспів суворо покарано.

Вся Україна вкрилася в 1932-1933 роках братськими могилами, в яких поховано коло 7 мільйонів українців, що померли від штучного голоду. Про той страшний голод тоді і пізніше заборонено було й згадувати. Не вільно про нього згадувати в Україні й тепер. Тому нам — очевидцям тих подій, що опинилися на еміграції, треба про це большевицьке народовбивство інформувати ввесь вільний світ.

(Кінець)

Д-р МАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА

ДЕНТИСТ

782 West End Ave., New York, N.Y. Tel. MO 2-5181

ПОВІДОМЛЯЄ СВОЇХ ПАЦІЄНТІВ, ЩО КАНЦЕЛЯРІЯ БУДЕ ВІДЧИНЕНА АЖ ДО 3-ГО ВЕРЕСНЯ

тільки у вівтірки, середи і четверги

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

П'ятниця, 21-го червня 1968

в залі Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

ВЕЧІР ЖІНОК-ЧЛЕНКИНЬ СУЖА і ГОСТЕЙ

Виступлять: ЛЮДМИЛА ІВЧЕНКО-КОВАЛЕНКО, МАРІЯ СТРУТИНСЬКА, ЛЕСЯ ХРАПЛИВА, МАРІЯ ДЕМИДЧУК і ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА.

Початок о год. 8-ій веч.

О Д У М

Об'єднання Демократичної Української Молоді

запрошує все Українське Громадянство на

ВІДКРИТТЯ СЕЗОНУ НА ОСЕЛІ ОДУМ-у „КИЇВ"

Субота, 29-го червня — КОНЦЕРТ із участю Капелі Філії ОДУМ-у з Філядельфії, Па. **Початок о 6:30 вечора**

Неділя, 30-го червня — 10:30 ранку — Служба Божа й посвячення нових будинків у таборі ОДУМ-у.

Неділя, 30-го червня по обіді — ВІДКРИТТЯ ЛІТНЬОГО ТАБОРУ

ФЕСТИВАЛЬ ОДУМ-у відбудеться у суботу, 6-го липня, о 6:30 вечора.

У справах інформації, літнього табору чи резервації пишіть на адресу Оселі:

ODUM RESORT CENTER, INC.

P.O. Box 40, RFD No. 1 Accord, N.Y. 12404

Phone (914) 626-7715

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в АМЕРИЦІ

ВІДДІЛ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

ХІІІ РІЧНИЙ КОНЦЕРТ

УЧНІВ КЛЯСИ ФОРТЕПІЯНУ

Ю. Цибрівського

— відбудеться —

в суботу, 22-го червня 1968 р.

о год. 4-ій по пол. в залі

Української Католицької Церкви, George Street

До численної участи Громадянство запрошує

УПРАВА УМІ

НИЖЧЕ ПОДАЄМО СПИСОК СТУДЕНТІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ЦЬОГОРІЧНОМУ

КОНЦЕРТІ

Музичної Школи

ВАДИМА КІПИ

Ф. Баруліч, В. Букавін, Л. Букавін, М. Голубович, Л. Григорович, О. Жук, П. Зимна, Х. Зимна, Л. Івашків, В. Корецька, С. Кіпа, І. Кіпа, М. Кравчук, М. Кандюк, Х. Круп, Ю. Кейс, Ж. Мардаревіч, К. Наливайко, Б. Поритко, М. Пришляк, Ю. Савицький, Н. Салачинська, Х. Салачинська, М. Суходолів, І. Твардовська, Б. Твардовський, О. Федуняк.

Будуть виконані твори: Бетговена (Місячна соната); Ліста (5-та Угорська рапсодія, Мрії кохання), Шопена (Скерца, Мазурки, Вальси), Шумана, Брамса (Угорський танець ч. 1), Барвінського, Кіпи, Дебюсі, Рахманінова, Скрябіна, Скарлятті, Моцарта, Магдавеля, Штравса-Грюнфельда та інші.

Концерт відбудеться

в суботу, 22-го червня 1968 р.

в приміщенні Української Вільної Академії Наук, 206 Вест 100 вулиця, Ню Йорк, Н. И.

Початок о 4-ій год. дня

ВХІД ВІЛЬНИЙ.

Увага! СОЮЗОВЦІ! Увага!

ЗАХОДОМ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКОГО СТЕЙТУ ОКРУГ: ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ, АЛЛЕНТАВНСЬКОЇ, ВІЛКІС-БЕРСЬКОЇ, СКРЕНТОНУ і БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ — ШАМОКІН

— відбудеться —

в неділю, 23-го червня 1968 року на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.

ВЕЛИЧАВИЙ

ДЕНЬ „СВОБОДИ"

присвячений

75-літтю найстаршого українського щоденника в вільному світі

З СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

1) Год. 11:30 рано — СЛУЖБИ БОЖІ Українського Католицького Обряду і Українського Православного Обряду.
2) Год. 12:15 по пол. — **ПАНАХИДА** за пам'ять першого редактора „Свободи" **о. Григорія Грушки, та всіх померлих працівників „Свободи" на протязі 75 літ.**
   Панахиду відслужать **о. монсіньор Стефан ТИХАНСЬКИЙ** — парох Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Нортгемтоні і **о. Нестор КОВАЛЬ** — парох Української Православної Церкви св. Михаїла в Скрентоні.
3) Обідова перерва до год. 2:30 по пол.
4) Год. 2:30 по пол. — Імпрезова частина: відкриває **Степан ГАВРИШ**, Голова Ініціятивного Комітету.
5) Промови виголосять: **Йосип ЛИСОГІР**, гол. председник УНСоюзу **Антін ДРАГАН**, гол. редактор „Свободи"
6) Виступ танцювальної групи **Української Православної Церкви св. Михаїла в Скрентоні, під мистецьким керів. о. Нестора КОВАЛЯ.**
7) Виступ **мужеського хору „Лігайвелі"** під диригентурою **проф. Володимира ДВОРАКІВСЬКОГО** і фортепіяновому супроводі **д-ра Стефана БЛАЩАКА.**
8) Виступ танцювальної групи **91-го Відділу Союзу Українок в Бетлегемі під мистецьким керівництвом Михайла ЛАВРИКА.**
9) Виграші цінних нагород.

Вечером – ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

Вступ на Ювілейні Святкування лишень ОДНОГО дол. від особи. До участи в тому величавому „Дні Свободи" запрошується все Українське Громадянство як стейту Пенсилванії, так і всіх сусідніх стейтів. ДОЇЗД: їхати до дороги ч. 209 в Лігайтоні, а там вважати на написи.

НОВІ ВИДАННЯ „СОБОР" у „ВОЛОСОЖАРІ"

Свг. Маланюк: Вибрані твори $2.25; П. Феденко: Укр. рух у XX ст. $2.90; П. Мирний: Повія (пов.) $2.70; Ів. Манило: Україна сама $0.55; Грім за зорею $0.50; Пеани і клини $0.45; Байкар $0.65; Р. Кіплінг: Ліспет (оповід.) $0.20; Ол. Ільченко: Козацькому роду нема переводу... (ром. 510 ст., в тверд. спр.) $5.00; В. Чапленко: Чорноморці (істор. ром., повне вид.) $2.75; П. Панч: Синів не віддам! (повість) $0.75; М. Вінграновський: Сто поезій (130 ст.) $0.80; „Волосожар", чч. 1, 2, 3, 4, 5-6, 1968 — $0.60; ціна 1 прим. $0.15, річна передплата 1 дол. У „Волосожарі", ч. 6 друкується новий роман „СОБОР" Ол. Гончара. Замовляти в ОУП „Волосожар": **I. Manylo, Wolosozar, Box 472 Vineland, N.J. 08860. U.S.A.**

В ЧЕТВЕРТІ РОКОВИНИ, ДНЯ 26-ГО ЧЕРВНЯ 1968 Р., ЯК ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ МІЙ НЕЗАБУТНІЙ МУЖ

сл. п.

ВОЛОДИМИР Т. ГІРНЯК

МОЛИТВИ ЗА УПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

будуть відслужені

в НЕДІЛЮ, 23-го ЧЕРВНЯ ц. р. о год. 11-ій рано

Свята Літургія з Панахидою

в церкві св. ВОЛОДИМИРА, в Глен Сней, Н. Й.;

в СЕРЕДУ, 26-го ЧЕРВНЯ ц. р. о год. 9-ій ранку

Свята Літургія з Панахидою

в церкві св. ЮРА при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

ГАЛИНА НОСКОВСЬКА-ГІРНЯК

В пам'ять Покійного Мужа, складаю на Охорону Воєнних Могил 20.00 долярів.

Замість квітів на могилу бл. п. інж. РОМАНА РОНДЯКА складаємо 15.00 долярів на Стипендийний Фонд „Свободи".

Родині Покійного висловлюємо щире співчуття.

Ярослав й Оксана ЛЮМИЛО

СПОРТ

Редаґує В.Сохан

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ СУАСТ ЗА ЧАШУ РОМАНА СЛОБОДЯНА

На кортах „Сюзівки" відбудуться 13-го і 14-го липня 1968 тенісові змагання за першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади на терені східніх стейтів. Це будуть індивідуальні першості чоловіків СУАСТ-Схід, переможець яких одержить мандрівну чашу Романа Слободяна, почесного члена Екзекутиви і Голавного Уряду Українського Народного Союзу. Цю чашу уфундував Р. Слободян саме у 50 ліття своєї громадської і союзової праці на постах головного радного і головного касира УНСоюзу. Впродовж своєї 50-літньої активности Роман Слободян ставився із повним зрозумінням до спорту, як одного із важливих чинників виховання нашої молоді. Мандрівна чаша Романа Слободяна стане власністю того першуна СУАСТ, який здобуде першість три рази.

Цьогорічні змагання влаштовує тенісова секція Карпатського Лещетарського Клюбу в Ню Йорку. Участь у змаганнях візьмуть тенісисти таких клюбів: „Чорноморська Січ" Нюарк, „Тризуб" Філядельфія, „Союзівка" і КЛК Ню Йорк. Початок змагань визначений на год. 9-ту рано в суботу 13-го липня. Минулорічним першуном конкуренції чоловіків СУАСТ-Схід став Зенон Снилик із „Чорноморської Січі" після перемоги у фіналі над Олександром Олинцем з „Тризуба".

Роб

— о —

„ТРИЗУБ" — — „ДАНФЕРМЛАЙН" 7:0

Філядельфія 12-го червня. — Ці змагання перейдуть до історії „Тризуба", як його найвища поразка за останніх 8 років, а до історії футболу, як змагання відбуті під час небувалого нагального дощу, найбільшого у Філядельфії за останніх 20 років. Під час змагань велика частина площі була під водою, а м'яч часто замість котитися плавав.

Вже в перших хвилинах гри було видно, що змагуни „Тризуба" зле почуваються на воднистому грищі. (Після змагань змагуни нарікали, що вони не привичні грати при штучному світлі). „Тризуб" є повільною дружиною, зложеною в більшості зі старших віком змагунів, які рекомпензують свою повільність високою технікою гри. Небувалі атмосферичні умовини, виключили можливості прецизних заграань, чи жонглювання м'ячем і дали вирішне значення швидкості змагунів та їхній фізичній кондиції. Коли говоримо про фізичну кондицію змагунів, то варто підмітити, що змагання у робітні дні некорисні для „Тризуба", бо його змагуни приходять на змагання після цілоденної праці, фізично вичерпані. Шотляндці, мабуть, взяли все те до уваги, бо від перших хвилин повели гру незвичайно швидку. „Тризуб" видержав кільканадцять хвилин блискавичних атак, і гра почала вирівнюватися, а напад „Тризуба" перевів кілька надійних акцій під воротами противника. У 20-ій хвилині „Тризуб" втратив перші ворота після виразного „офсайду", що його суддя Калаґен „не бачив". Цікаво, як часто деякі судді затрачують спостерегливість, коли це на шкоду „Тризубові". Змагуни „Тризуба" ще не прочуняли після тієї втрати воріт, коли у 24-ій хв. та у 28-ій хв. шкоти піднесли вислід на 3:0.

Решта першої півгри велася здебільша під воротами шотляндців, і тоді ми бачили гарні стріли Полети, Пасача, Яковини і Мендеза, але знаменитий воротар шотляндців Мартін був на висоті завдання.

У другій півгрі „Тризуб" старався за всяку ціну поправити вислід і цілим складом, включно з оборонцями підходив під ворота противника. Тоді шотляндці ввели стратегію, яку повинен був стосувати „Тризуб": вони грали скріпленою обороною із спорадичними проривами їхніми невеликого росту але швидкими напасниками, що їх важкі оборонці „Тризуба" часто не могли наздігнати. Із таких проривів „Тризуб" втратив ще чотири ворота, останні на кільканадцять секунд перед кінцем змагань. Це були змагання, які „Тризуб" відбув у невластивий день тижня, у невластиву пору дня, уневластиву погоду, під невластивим суддею та із застосуванням невластивої стратегії, тож і вислід цих змагань був — невластивий.

Змагання почалися вмаршом на площу обох дружин попереджених чисельною оркестрою шотляндських „піперів". Незвичайне враження робила ця оркестра у своїх мальовничих строях (спіднички), яка у зливний дощ маршувала спокійно і без поспіху. Глядачів понад 1.000, що не є малим числом, коли взяти до уваги що більшість глядачів приїхала на змагання вулицями, які замінилися на ріки.

Я. Татомир

Праця
HELP WANTED MALE

SHEET METAL TRAINEES
Chance for advancement.
Par Metal Products
Tel.: 278-8905

TRUCK DRIVERS
Must have 2 years' tractor trailer experience. These openings are for night loaders and unloaders who are qualified to drive when necessary. Seniority prevails, union scale, steady work. No layoffs in past 5 years. Large industrial gas firm.
Call Mr. McGovern,
(201) 548-4600

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
зі знаряддями і дозволом їзди водія. Платня залежно від досвіду.
Телеф. LU 5-3700
Питати за John Pafazian

METAL WORKERS FITTERS and WELDERS
Must read blue prints. All Co. benefits. Apply or call & ask for GARY
Gerriet Bekker & Sons, Inc.
228 Scoles Ave., Clifton, N.J.
(201) 779-7878

МЕХАНІКИ
Досвід при вантажних автах. Постійна праця, добра платня, багато ком. бенефітів. Голоситися особисто.
Diehl & Sons, Inc.
129-01 Atlantic Avenue
Richmond Hill, N.Y.

КРАВЕЦЬ
Досвід. Постійна праця. Висока платня.
Custom Gentlemen
489 Sylvan Avenue
Englewood Cliffs, N.J.
7 miles from George Washington Bridge
(201) 569-9099

Праця
FEMALE

СЕКРЕТАРКА
до Insurance Broker Office, закінчений гай скул та знання стенографії.
WM. CHUPA
240 East 6th Street
New York City, N.Y. 10003
Or 4-5840

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при Single Needle & Overlock машинах.
Вимагається:
- роблення ковнірів і маншетів
- вшивання ковнірів
- вшивання маншетів
- роблення передів

Навчимо шити, якщо охочі навчитися. Голос, особисто до:
1 Martin Ave., South River, NJ
LOUIS BRODSKY and SONS

Оперейторки
Досвід при суконках і Merrow машинах. Доскон. платня, праця близ. дому.
C & B Dress Corp.
(914) 664-5888

НАЙКРАЩА НАГОДА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДИНІ
Потрібно українки-господині
Повинна добре знати кухню, мати лагідну вдачу, добре володіти українською мовою — для розмови з дітьми. Окреме помешкання з усіми вигодами, дуже висока платня, ще вища — якщо господиня була раніше вчителькою. Чудова місцевість у місті в гірській околиці, у стейті Пенсильвенія. Писати на адресу:
Mr. and Mrs. VOSKOB
Parkway Plaza Apt. Building
1000 Plaza Drive
State College, Pa. 16801

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Машини до шиття. Досвід, зар. від $150-$200 тижнево. Плат. свята, вакації плюс уділ в поділі зисків. Сукні, спор. одяг, муж. і жін. плащі і костюми, дощовики. З досвідом мають першенство. Пост. праця цілий рік + овертайми. Вільні місця для термінаторів.
Passaic Apparel Industries, Inc.
82-1286 Dayton Ave., Passaic, N.J. Botany Mills Bldg. 4-ий пов. 6-A. Tel. (201) 777-3990.

ПОТРІБНО ЛІНОТИПІСТА
ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
Платня після умови. Добрі умовини праці, бенефіти.
Зголошуватись:
SVOBODA
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N.J. 07303
або телефонувати:
HE 4-0237 з Ню Йорку BA 7-4125

Ню Йорк, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ УНДОМУ

Звичайні Загальні Збори Уділовців Українського Народного Дому відбулися 6-го квітня 1968 р. в 6-ій год. вечором у малій залі. Збори відкрив президент інж. Августин Сумик привітом присутніх та заподанням порядку нарад, який присутні без змін прийняли. На основі звіту дир. Евгена Стахова були заступлені 1211 шеровців особисто та через свої повновласті. Він теж ствердив, що збори є правосильні, попросив вибрати президію. До президії обрано предсідника д-ра Романа Осінчука та на секретара д-ра Ол. Соколишина. Протокол минулорічних зборів прочитав інж. Авг. Сумик, який прийнято без змін.

Про працю УНД звітував президент УНД інж. Августин Сумик, який вказав ан пророблену роботу, зв'язану з проробленими поправками в будові УНД, вимагані міськими законами, як вставлення залізних дверей, вікон, відновлення кількох приміщень, включно з малою залею, де відбувалися збори. Він ствердив, що українські імпрези в УНД маліють, велика заля є замала на наші більші імпрези і адміністрація змушена винаймати її чужинцям. УНД є призначений в першу чергу для українців, їх організацій, родинних свят, весіль, христин і тим подібне. Новий адміністратор п. Ярослав Росола, господарно провадить УНД і завдяки йому було 11 тис. дол. приходу. Однак слід українській громаді подумати про побудовання репрезентаційного УНД в Ню Йорку.

Мґр Ів. Винник здавав господарський звіт. Він заявив, що всім уділовцям розіслано подрібні розрахунки доходів і видатків УНД за 1967 р. В минулому році УНД мав 103.331.92 дол. доходів, з якого сама бара дала понад 50 тисяч. Винайм кімнат для організацій та торги в ресторані дали по 11 тис. Видатків було 97,495.80 дол. Чистий зиск перед амортизацією виносив 5,836.12 дол. Пасиви і капітал становлять понад 103 тис. дол. За минулий рік сплачено всі позички крім УНС, якому УНД винен ще 38 тис. дол. УНД виказує здорову фінансову господарку, що є запорукою, що українська громада в Ню Йорку мусить застановитися над будовою репрезентаційного УНДому, для чого останні річні збори УНД обрали окрему комісію.

Від Товариства Оборони Лемківщини п. Кавчак звернув увагу, що УНД може мати кращий дохід, коли УНД буде давати добру обслугу на імпрезах. Він подякував за співпрацю УНД з його товариством. Предсідник д-р Р. Осінчук та президент УНД інж. Авг. Сумик давали вичерпні вияснення на запити. Дир. Евг. Стахів подав проєкт уряджувати у відновленій малій залі УНД щоп'ятниці та суботи танці для молоді за низькими вступами при музиці грамофонових пластинок. Проф. Мих. Лисогір звернув увагу, що УНД повинен в першу чергу служити українській громаді і вона мусить з нього користати і фінансово йому допомагати.

На кінці забрав голос один з основників УНД, інж. Мирослав Липкалюк, який пригадав, серед яких умовин закуплено УНД і як під сучасну пору українська громада втікає з долини міста. Те, що закуплено не падає на ціні, але зростає на вартості і тому за кілька років на тій площі, одержавши федеральні позички, можна буде побудувати український хмародер, гідний українського доброго імени. Від 1953 р. „бизнес" УНД видержав завдяки відданим працівникам. Нам всім слід старатися збільшити той „бизнес" УНД. Потрібно 5 міл. дол. для будови нового УНД на 30-35 поверхів, де б приміщувалися до 5-го поверха наші організації з великою репрезентаційною залею та рядом менших заль. Від 8-35 поверху можна б продавати кооперативні доми нашим громадянам. УНД має добру славу, він на час платить свої зобов'язання, і тому торгівці реальностями є зацікавлені в об'єкті УНД і можуть допомогти інвестиціями.

Предсідник попросив подавати кандидатів на вибулих членів Ради Директорів УНД. Це є: проф. Мих. Лисогір, д-р Р. Осінчук, адв. Вол. Стек, дир. Евг. Стахів. Інж. Авг. Сумик ставить внесок перевибрати вище наведених осіб з тим, що він ще додав на 5-го члена інж. Пащака. Присутні одноголосно вибирають на три роки каденції вище наведених осіб через піднесення рук.

В біжучих справах пп. Вол. Бідяк, Салдан, інж. Баран, дир. Е. Стахів, інж. Мир. Липкалюк, д-р Р. Осінчук та інші порушили ряд актуальних справ, пов'язаних з господаркою УНД. Після вичерпання програми нарад предсідник д-р Р. Осінчук подякував за участь в ділових зборах та поінформував, що один з основників УНД та один з поважніших шеровців УНД інж. Мир. Липкалюк, два дні тому відзначав свої уродини і тому бажає йому в імені Дирекції УНД та шеровців всього найкращого. Присутні заінтонували на його честь „Многолітствіє". Предсідник зборів передав провід президентові УНД інж. Авг. Сумикові, який подякував присутнім за участь замикаючи Річні Збори Українського Народного Дому в Ню Йорку, та попросив всіх на перекуску.

Д-р Ол. Соколишин
Секретар Загальних Зборів в Ню Йорку

МИКОЛА ПОНЕДІЛОК ДВІЧІ ВИСТУПАВ У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — На початку червня, на запрошення Культурно - Освітньої Комісії „Просвіти", прибув з Ню Йорку письменник - гуморист Микола Понеділок і мав тут два літературні виступи. На першому вечорі він читав гуморески, а на другому ліричні оповідання. „Українськой Голос" з 12-го червня повідомляв, що обидва вечори пройшли дуже успішно, в присутності численно зібраної публіки. Виступи відбулися у залі „Просвіти".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 23-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Місячні збори Т-ва Любов 370 Відд. о год. 11 рано в церковній залі при Джордж Ст. Тому, що багато членів залягають з вкладками, секретар буде збирати вкладки там же від год. 8:30-12:15. Проситься членів прибути й заплатити вкладки, бо секретар мусить їх вислати до Головної Канцелярії. — В. Гіна, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛИПНЯ 1968 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Проситься чл. явитися й вирівняти свої вкладки. — П. Дзюба, гол. Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

Посмертні згадки

МИКОЛА КІНАСЧУК, член Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. УНС в Дітройті, Миш., помер 29 травня 1968 р. Покійний нар. 28 листопада 1906 р. в Арран, Саскач., Канада. Полишив у смутку дружину Анну, сина Василя, 2 доньки — Марію, Кароліну, 3 братів — Демка, Михайла і Андрія, 3 сестри — Марію, Павліну і Мині і 4 внуків. Похорон відбувся 3 червня 1968 р. з пох. заведення до церкви св. Івана Хрестителя при участи рідні, членів Б-ва та приятелів. Похований на цвинтарі Holy Sepulchre, Southfield, Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ЮСТИНА ТИМКО, довголітня членка Б-ва св. Димитрія — 288 Відд. УНС в Бетлегем, Па., померла 20 березня 1968 р. на 75 р. життя. До УНС вступила 29 листопада 1916 р. Залишила в смутку мужа Андрія, дочку, 3 синів, 7 внуків, сестру і брата. Похорон відбувся з укр. кат. церкви св. Йосафата, Бетлегем, Па., а звідтіль на цвинтар св. Івана Хрестителя, Норгамтон, Па. при участи рідних, приятелів, знайомих і членів УНСоюзу.
Вічна їй Пам'ять!
Д. Мушастий, секр.

МИКОЛА ДИКИЙ, довголітній член - піонер Б-ва Пресвятої Богородиці — 149-ий Відд. УНС в Лакаванні, Н. Й., помер 5 травня 1968 р. в лікарні в Танаванда, Н. Й. на 86 р. життя. Покійний народився 3 грудня 1882 р. в с. Демкова, пов. Ярослав, Зах. Україна. В 1905 р. іміґрував до ЗСА та замешкав в Танаванда, Н. Й., де оснував першу укр. піонерську родину. Там прожив він до кінця життя. До УНС вступив в лютому 1912 р. до 32 Відд., відтак перейшов до 56 Відд. а від червня 1954 р. належав до 149 Відд. Своїми шляхетними прикметами втішався загальною пошаною і симпатією всіх, що його знали. Залишив у смутку дружину Анастасію, доньок: Анну Ковальську, Ірину Соха і Нору Пахла, синів: Миколу, Івана, Юліяна і Юрія, як також 20 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 8-го травня 1968 р. до укр. церкви св. І. Хрестителя, а звідтіль на цвинтар Оливна Гора в Кенмор, Н. Й., при численній участі рідних, друзів і знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Стецьків-Дика, секр.

ЯКІВ БАС, довголітній член Б-ва св. Стефана — 221-ий Відд. УНС в Шикаго, Ілл., помер 1 червня 1968 р. на 83 році життя. Покійний походив з с. Огримівці, пов. Збараж, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Варвару, 3 зам. доньки: Анну Бурдаш, Стефанію Вільямс, Марію Шпікулу, 6 внуків і 2 правнуків, 3 сестри: Доротею Там, Теклю Крайовську і Франку Опалюх. Похорон відбувся 4 червня 1968 року з укр катедри св. Миколая, при участи родини, знайомих і членів 221 Відд. Похований на цвинтарі св. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!

НЕ МАЄ ЛІПШОЇ

ЯК ПОЛЬСЬКА ШИНКА

Good Housekeeping GUARANTEED

Три славні марки: KRAKUS, ATALANTA, TALA — можна дістати в пушках від 2 до 12 фунтів

До винайму

ДО ВИНАЙМУ 4 КІМНАТИ
на 2-му поверсі з огріванням. На 2-3 дорослі особи. 3 бльоки до гори, за укр. кат. церквою св. І. Хрестителя в Нюарку. Телеф. на: 375-7224 по 6-ій год.

Real Estate

Upper Irvington
2 РОД. ДІМ
чисті 5-кім. апартаменти, ґараж на 3 авта, свіжо відновлено, відмальовано, внутрі і зі зовні. Скорий „клозінґ". Тел. за докладнішими інформац.
John P. McMahon
Real Estate
1585 Morris Avenue
Union, N.J. 688-3434

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Real Estate

20 АКРІВ землі, зимова хата, 1000 фронту до дороги, 80 миль від Ню Йорку. $15,000.
110 АКРІВ землі, ½ милі фронту, чудовий краєвид, 80 миль від Ню Йорку. $25,000.
STEPHAN OLEKSIW
P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446
Новий тел.: (914) 626-7692

ДОМИ на ПРОДАЖ
Jackson Hghts, 3 род. мур., на пів відокр., 3 вел. модер. апарт., 5, 7 і 8 кімн., ґараж на 2 авта, 3 бл. до сабвею. $45,990.
Queens Village, 8-род., мур., на піввідокр., баксові кімнати, модер. лазнички, річний дохід $8,601. Ціна $42,500.
ДМИТРО ГОРБАЙ
Реальність і забезпечення
Телеф. 357-5400
SCOPE AGENCY
192-12 Northern Blvd.
Flushing, New York

Вакації

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ НА ВАКАЦІЇ у WILLOW BUNGALOW COLONY
Kerhonkson, N.Y., Rt. 209
Догідний доїзд на місце автобусами з Ню Йорку, близько до Союзівки і Оселі СУМА в Елленвіл, Н. Й. Замовляти в Гартфорді в будні (203) 249-4705; на вікенд, після 7-ої веч. — (914) 626-7126.

Відпочинкова Вілля „ІРЕНА"
103 W. Buttercup Road Wildwood Crest, N.J.
повідомляє Шановне Громадянство, що з днем 22 червня відкриває літній сезон, та запрошує всіх, хто бажає мати спокійні вакації та здорове морське повітря.
- Привітні кімнати та апартаменти на т. зв. вікенди, тижні або цілі вакації.
- Близько до пляжі і „бордвоку", місце для паркування авт.

За інформаціями просимо звертатися до:
IRENE'S VILLA W. I. KOZAK
103 W. Buttercup Rd., Wildwood Crest, N.J.
або тел. по 5-ій год. по пол. (у Філядельфії) на (1-215) CE 2-1130
Також від 22 червня (1-609) 522-2316 (у Вайлдвуді).

„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009
- ВІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО Антін ШУМЕЙКО
ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ від 9:30 — 6:00 веч.
в ПОНЕДІЛОК — 9:30 до 7:00 веч.
в СУБОТУ — 9:30 до 12 дня

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ (УКРАЇНСЬКІ АБО АНГЛІЙСЬКІ) Д. ДЕШЕВО В АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рівнож приймаємо замовлення на авта, холодільники, машини до шиття і прання, меблі і мешкання.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в., нед. 10-8 по пол.

Business Opportunity

КОЛОНІЯ БОНҐАЛ
Ідеальне для кількох родин, 12 приміщень. Великий фільтров. басейн. 4 акри землі, всі удогіднення, готове до вжитку. Близ. Союзівки. Ціна $18,600.
KOPP of KERHONKSON, NY
Dial (914) 626-7500

Queens, N.Y.
НА ПРОДАЖ
ДЕЛІКАТЕСЕН
Добрий дохід, близ. сабвею, центру склепів, парку і шпиталя. До винайму апарт. в тім самім будинку. Власник хоче відійти на пенсію.
Тел.: (212) OL 1-7848

DELICATESSEN STORE in PISCATAWAY, N.J.
Вув. New Market, N.J., торг тиж. $2,500, можна подвоїти, 7 кімн. дім, олив. огрівання, ґараж на 2 авта, 1½ акр. землі, при головній дорозі. Ціна $57,000.00. Тел. 752-0281. Тел. від 9 рано до 9 веч.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 6018. Напружене очікування...

— Я буду на оцьому дереві — просто над засідкою, — вияснював мавполюд. — А ви чекатимете в джіпі!

— Коли я дам знак, ви маєте засвітити лямпу, а решту и вже зроблю!

Напружена тиша в джунґлях... Аж нагло з віддалі чути було кашель леопарда, який шукав своєї здобичі. — Це вже довго не триватиме тепер — шептав Тарзан.